

LAUDINEGYEI NAPLÓ

XIII. évfolyam

Subotica, kedd 1922 április 11

101 szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8—58, szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár: negyedévre 90 — dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

Segítség!

Az orosz éhség győződő embermilliói százszer kiáltották át a nyugati határon: segítség! A Volgamenti örjögő haláltenger pusztító hajótöröttjei minden nap, minden órában, a kenyértelenség minden vértizasztó percében leadiák a lelkek szikratáviróján: segítség! A nyugati nemzetek fásult közönysége százszer és ezerszer tettekbe akarja bujogtatni a humanizmus, a jóság, az embermentés tiszteltreméltó alakja, Nansen, aki a statisztika megrendítő, a maguk objektív-sáben is borzalmas adataival mondta, hirdette: segítség! Az orosz muzsokok, az orosz gyermekek éhséggel porráégett élete már régóta mint egy kinyílt, vérszomjas seb üszkösödik a kultüremberiség testén, az orosz lankának, az orosz mezőkön fekete százlókon a Halál is ántített már ezerszer: segítség!

Hónapok óta tizezrével temetik el Oroszországban az éhség halottjait. Hónapok óta tudja Európa, hogy a meszi Kaukázus felé, a sziberiai kapu előtt az utakon, a határon csapatostul menekülnek kidülledt szemű, kenyérről siklott parasztok. Hónapok óta tudja a világ, hogy az éhség millió embert korbácsolt be a temetőbe, hogy gyerekek, orosz Jancsikák, Péterkék és Juliskák keksz szemű tizezreinek holttestéből épül a Halál piramisa Oroszország földjén. Hónapok óta tudja ezt az ember szerető pózbán tetszelgő világ, hónapok óta hallja: segítség! Hónapok óta — és néhány bátor, impozáns ember szolidaritást jelentő vöröskeresztes kísérletén kívül még mindig kömbönsen nézi az orosz halálraítéltek vívodásait és szenvedéseit. A humanizmus ocsó résztvevőinnyi bőven hullottak azóta, de az argentiniai gabonavonat ki, a dán hombárók, az amerikai dokkok még ma is konzekvensen és megingatlanul csak a konjunkturát várják, hogy elinduljanak, kinyíljának és megürüljenek.

Az emberiségnek azt a kimagyarázhatatlan viselkedését nem lehet menteni azzal sem, hogy a kontinensen és a tengeren túl is vannak éhesek, vöröskeresztes mentőcsónakra várók, kenyértelenség és nyomorok. Aki túl lát és túl érez a területeken, az előtt nem lehet meggyőző érv az, hogy az éhező orosz milliókon kívül, vannak angol, amerikai, német, magyar, jugoszláv és egyéb éhezők is, akikről való gondolkodás, akikre eljötték a kodott humanizmus elég terheket ró a nyugati országokra. Vannak kenyértelenség, halálbasiklók, éhségtől fagyogatottak mindenütt minden határon túl, vannak a proletáritömegeknek olyan lázárjai, akik valóban a gazdagok asztaláról leszőr morszákkal tngödnék. De ezeknek a lázárók-

nak, ezeknek az éheseknek száján még nem remeg ott az utolsó vészkiáltás: segítség. A nyomornak nyugati lömegei mellett az orosz éhségpokol kintoltjai, örjögői, halottjai: vád, — megmentésük: egyszerű, a sürgősebb kötelessége azoknak, a

lők eddig süketek voltak.

Ébredjen föl egyszer a világ lelkiismerete! Riadjon föl minden ember szívében a tettekbe vágyó humanizmus! Az emberiség előtt nyitva vannak a függönyök: az orosz éhség kiáltja, hörgi: segítség!

Megnyitották a génuai konferenciát

— Az angolok nem bíznak az eredményben —

Génuva. Ma délelőtt 10 órakor ünnepélyesen megnyitották a konferenciát. A megnyitáson résztvett a génuai bitoros-érek is, aki megáldotta a jelenlevőket. A megnyitó beszédet Facta olasz miniszterelnök tartotta. Utána Lloyd George emelkedett szószára és általában keretek közt vázolta a konferencia célját és programját.

Génuva. A német küldöttség vasárnap este megérkezett és a kancellárral együtt a külügyminiszterrel megjelent. **Facta** miniszterelnök Schanzer külügyminiszterrel hosszasan tárgyalt az értekezlet programjáról. A kancellár hétfőn már felszólalt a konferencián.

Génuva. Szombaton délben érkeztek Innichen olasz határállomásra a cseh, magyar és lengyel delegátusok, ahol katonazene várta őket. Innen katonai dísz kísérettel folytatják útjukat Génuába, ahova vasárnap reggel 7 órakor érkeztek meg. A magyar delegációt Nervenbe szállásolták el, ahol a lengyel és spanyol kiküldöttek is laknak.

Orosz—német együttműködés

Berlin. Jó forrásból vett értesítés szerint a szovjet megbízottaknak a német kormányval a Génuában anusitandó szoros együttműködésről folytatott tárgyalásai a legteljesebb megegyezéssel végződtek. A német külügyi hivatalban azt remélik, hogy **Lloyd George** legutóbbi beszédében kifejtett tartózkodó hang ellenére is *sikerülni fog egy a német birodalom, mint Oroszország számára engedményeket elérni. Bizonyosra veszik, hogy ha Franciaország tiltakozása sikerrel jár és a jövőtéltelekről a nyílt konferencián nem tárgyalhatnak, ugy tiltkos tárgyalásokon sikerülni fog ebben a tekintetben is engedményeket elérni.*

A hármas nacionálé tüntetni fog Génuva ellen

Berlin. A hármas Internacionálé együtt s kongresszusa most nyílt meg **Clara Zetkin** elnöklete alatt. **Bauer** indítványára a kongresszus elhatározta, hogy felhívást intéz a nemzetközi proletáritúszhoz, hogy *együttés tüntelést rendezzen a génuai konferencia ellen, melyet új kizsákmányolás kísérletének tekintenek.*

Csökkennek a remények

London. A lapok behatáon foglaltaknak a génuai konferenciával. Nem ringatják magukat túlságosan vérmes reményekben. Hangzóttak

azonban, hogy bármilyen szűk térronatkoznak is az értekezlet konkrét eredményei, a tanácskozások mégis határozott lépést fognak jelenteni a békés fejlődés felé.

Az orosz követelések

London. A Daily Mail jelenti: A londoni orosz kereskedelmi delegáció tagjai közölték, hogy a szovjet génuai kiküldöttei a konferencián a következő kívánásokat fogják előterjeszteni:

Legalább egy millió font sterling járadék kölcsöns kivánnak abból a célból, hogy az orosz kormány pénzügyi helyzetét megszilárdítsák. *Tegyék lehetővé Németországnak, hogy Oroszországgal szabadon együttműködhessék.* Külföldi hitel az elsőrendű szükségleti cikkek beszerzésére.

Végül az oroszok mindaddig visszautasítják a cári uralom adósságainak fizetését, míg a szovjetkormány nem kap kártérítést a Kolcsak hadjárata alkalmával okozott károkrért.

Az antant előkonferenciája

Génuva. Vasárnap délelőtt a nagyantant előkonferenciája folyt le, amelyen hosszú vita után megállapították a tanácskozások végleges programját.

Csicserin tárgyalásai az olasz kommunistákkal

Róma. Az olasz parlament kommunista képviselővel **Csicserin** konferenciát tartott, amely sokáig elhúzódott.

Ezen a tanácskozáson állítólag igen fontos politikai kérdésekről tárgyaltak.

A bizottságok SHS. delegáltjai

Beograd. A génuai konferencián négy bizottságot választanak: orosz-gazdasági, pénzügyi-és közlekedési ügyi bizottságot. Az SHS. királyságot ezen bizottságokban a következők fogják képviselni: az elsőben **Markovic** Bogdan, a másodikban **Jankovic** Velizar, a harmadikban **Kumanovic** és végül a közlekedési ügyben **Derop**. A bizottságoknak 32 tagjuk lesz. A főbizottságokon kívül albizottságok is lesznek, amelyekbe a kisantant 1—1 megbízottat küld ki.

A bizottságok egyöntetű és zavar-

talán működésének technikai programját már kidolgozták.

Bábel kapujában

— Római levél —

Róma. Huszonnycok nemzet utazott Génuába. Huszonnycok nyelven kétezerrel több kiküldött ugyanennyiféle érdeket fog tolmácsolni. Bizottságok és albizottságok készítték terveit annak a struktúrának, amely a romokba dőlő Európa helyén fog épülni. Hatalmas alkotások, óriási akarások bontakoznak ki az elhangzott programponatok alapján. Új Bábel-torony, mely az égig ér, melyek vége beláthatatlan és a messzeségbe vész. De félt, hogy a tervezett monumentumra Bábel sorsa vár: a nyelvek különfelesége, az érdekek zilláttsága és tisztázatlansága kudarcra ítéli a diplomácia szövevényében oly ritkán látáható őszinte jóakaratot. Az új Bábelt ingoványos talajra akarják építeni. A fundamentum: a kölcsönös féltékenység és bizalmatlanság nem bírja el azt az épületet, melyet fölébe akarnek emelni.

Rómában nem bíznak a konferencia sikerében. Szinte meglepő az a nemtörődömség, amellyel a közönség, — érdekeltek és nem érdekeltek — az Örök Városban, a Génuában történők iránt viselkednek. Rómában azok az emberek, akiknek állásuknál fogva ezt legjobban kellene tudniok, egymástól kérdik: „Mi lesz Génuában?” **Tilioni**, volt miniszterelnök, a szenátus elnöke, éppugy, mint **Nitti** volt külügyminiszter és a pénzügyi élet vezetői abszolút közönnel napoptikumnak tekintik a konferenciát. Érdekes színjáték, melynek vége van, mihely a függöny legördül és nincs folytatása a nézők között.

Az olasz kormányának sikerült néhány nappal ezelőtt arra bírni a faszitákat és kommunistákat, hogy fegyverszűnetet kössenek egymással a konferencia tartamára. Nem akarják, hogy véres belső polgárharcok dúljának az egész világ kormányainak szemeláttára. Rövid ideig szélcsend volt, — de tegnap újból megkezdődtek az összetűközések, melyeknek Cremonában, Parmában és Mantuában mindkét fél részéről több halottja és sebesültje volt.

Ezek a harcok nyugtalanságot keltenek a vendéglátó olaszok körében, különösen az orosz delegátusok miatt és éppen ezért megkezdődtek a szovjet kiküldöttek érését.

A delegáció elhelyezése

A szovjetdelegáció csütörtökön reggel érkezett meg különvonattal Génuába, ahol báró **Romano d' Avezzana** fogadta őket az olasz kormány nevében. Az üdvözlésre **Csicserin** válaszolt. Ezután az oroszok **Santa Margharitába** utaztak a részükre kijelölt szállásra. Külön fegyveres

testőrség kísérte őket a szállodába, mely eddig — Iurca iróniája sorsnak — az idegen uralkodó családok tagjai és hercegek szállásul szolgáltak. A prolejár tanácsközhatalmú delegátusainak elhelyezése legényesebb, egy napi ellátás 300 lírába került személyenként.

A rendkívüli óvintézkedéseket megfigyelték. Számtalan titkos rendőr ügyel föl a szállóban és annak közelében a közbiztonságra. Az épületet idegenek csak százötven lépésnyire közelíthetik meg. A szálló személyzete számára külön igazolványokat állítottak ki. Mivel Santa Gargaria 24 kilométernyire van Génától és a festői utat naponta kétszer autón teszik meg az oroszok, minden útközlő felderítő repülő-örvszemek kísérik őket.

A szövetségöttagjai egyelőre nem fogadják újságírót.

A német delegátusok elhelyezésében változás állt be. Az ő számukra eredetileg a Genától tíz kilométerre fekvő Nerviben jelölték ki szállást, de kérelmükre utólag Genova városában helyezték el őket. Nerviben az éven tagból álló kínai küldöttséget szállásolták el.

A többi delegációk is sorra érkeznek. Az ő körükben a hangulat bizakodó. Különösen az angolok tisztnek Lloyd George sikerében, aki csak eredményt érhet haza mint miniszterelnök; a legkisebb kedarc esztén bukkot ember.

XI. Pius pápa megérte a szállót a világ népeit, amiért népzsűrésége Rómában emelkedett. De ott a felzúdulástól még a koptimistábbak sem várnak gyakorlati eredményt. Genua nem az őszinte megérés, hanem az érdék, az alkú, a kufárkodás nagy harca lesz.

Tisztviselő- és munkáslakások

Tervek az új házak felépítésére

Amint ismeretes, a subotcai városi tanácsot már régebben foglalkoztatja a tisztviselő- és munkáslakások építésének a terve. Az építkezések sür. ószen szűségeket, elsősorban a madagaszári méreteket ölt lakóháziány enyhítése érdekében, de egyéb szociális szempontból is, hogy a Kisjövendűlt tisztviselőket és munkásokat olcsó, de mégis egészséges és tiszta lakásokhoz lehessen jutlatni.

Az egyik terv szerint egy-két nagyobb bérkaszánya épülne, egy két- és legfőljebb háromszoros lakásokkal, míg ezzel szemben van olyan terv is, amely szerint kisebb családi házakat építené a város, egy vagy két lakással.

Egyelőre még nincsen döntés az iránt, hogy véglegesen melyik tervet fogja a város főmérnöki hivatala elfogadni és megvalósítani, valószínű azonban, hogy a tisztviselőlakások részére nagyobb bérpályát építenek, míg a munkáslakások céljaira egy vagy két szobából és konyhából álló családi házakat építenek.

Ugy a tisztviselő-, mint a munkáslakások építésénél a városnak természetesen tekintetbe kell vennie, hogy azok, akik ezekbe a lakásokba költöznek, csak egész minimális házbért fizethetnek és így a város részére nem lesz ezeknek a házaknak az építése rentabilis üzlet. Eppen ezért az építéské terv-

él természetesen gondot fordítanak arra is, hogy minél kevesebb költséggel és így egész egyszerűen építsék föl ezeket az új épületeket.

Hogy magát a munkát mikor kezdhetik meg, az egyelőre még bizonytalan, mivel elsősorban is a

Francia katonák katasztrófája Gleinitzban

Egy temetőben felrobbant akna huszonhárom katonát megölt — Levegőbe roppult a halottasház

Gleiwitz. Francia megszálló csapatok a régi bányászterületen elrejtett fegyvereket kerestek. Több helyen felásták a talajt, régi sírokat nyitottak föl. Ennél a munkánál véletlenül aknára találtak.

Az aknák felrobbantak. Tizenöt francia katona nyomban meghalt, tíz súlyosan megsebesült.

Berlin. A gleiwitz robbanásnál ed-

városi kölcson ügyét kell rendezni és csak akkor, ha már megállapításra a kölcson fölvette, a terület sor az új építkezések megvalósítására. A város tanácsa azonban reméli, hogy még ebben az évben sor kerül a munkák megkezdésére.

A szövetségközi bizottság nagyszabású vizsgálatot rendelt el, valamint általános gyászt.

Valószínű, hogy a szigorított ostromállapot is elrendeljük.

Új irányban folytatják

a pokolgépes merénylet nyomozását

— Őrizetbe vették az Erzsébetvárosi Kör portását —

Eppen egy hete folyik a rendőri nyomozás az Erzsébetvárosi Kör pokolgépes merénylői után s bár a tettesek és felbujtók személye még ismeretlen a hatóság előtt, a nyomozásnak a mai nappal mégis már halározott iránya van, amelyen keresztül most már remélik, hogy eljutnak a bűnösökhöz. A rendőrhatalom munkájának erről a jelentős lépéséről és a vele összefüggő nyomozati eseményekről a következő jelentések számolnak be:

Hétfő este óta, amikor a kegyetlenséggel elhelyezett pokolgépes felrobbant, a rendőrséget elhalmazták különféle bejelentésekkel, amelyek mindegyike tudott valami gyanús körülményről. Ezenkívül a rendőrség is különféle hipotézisekkel dolgozott, amelyeket végig nyomoztatott, de mindezekről kiderült, hogy valamenynyire bejelentés és így

minden hipotézis hamis volt.

Az egész rengeteg munkából annyit maradt meg, hogy a főkaptányságon vasárnap is több ízben kihallgatták Gyalay Mihályt,

a „Házának” című lap szerkesztőjét, de eredmény nélkül. Kihallgatását azonban vasárnap nem fejezték be és hétfőn folytatták. Rajta kívül ugyancsak kihallgatták azt a fiatalembert, akit már szombaton is kihallgattak s aki ellen csak azért terelődött a gyanú, mert a közelmúltban is gyanúsították egy hasonló atrocitásnál. Vasárnap estére egyébként megérkezett a főkaptányságra az a fiatalember is, akit szombaton egy felvidéki városban fogtak el s akit azzal gyanúsítottak, hogy közvetlenül a robbanás után utazott el Budapestről a felvidéki városba. Mára azután

kiderült, hogy ez a nyom is hamis.

A vidéken letartóztatott fiatalember, mint már megírtuk, Bibó Dénes volt és a rendőrség most úgy öt, mint egyik farszt azzal az indokollással bocsátotta szabadon, hogy blu valaki a közelmúltban részese is volt valamilyen atrocitásnak, ez még nem ok arra, hogy mint gyanúsítottat kezeljék. A szabadonbocsátás azonban valószínűleg nyomásra történt.

A nyomozás új iránya.

A rendőri nyomozásnak egészen új

fázisa, amelyre azután hétfőn egész apparátusával rávetette magát, a rendőrségnek egy olyan fölvetése, amelyről már az első napon is gondoltak, de amit az első órákban tisztázottnak fogadtak el. A rendőrségnek ugyanis már az első órákban az volt a fölvetése, hogy

a merénylőknek föltétlenül össze kellett volna lenniük egyes vagy többekkel a kör alkalmazottai közül.

A nyomozás vasárnap óta különösen ezt a körülményt igyekezett tisztázni s ekkor rendkívül fontos adatok birtokába jutott. Egyváchnyi, eleinte jelentéktelennek látszó tanuvalomás után, jelentkezett egy tag, aki igen fontos vallomást tett Németh Istvánnra, a kör portására.

Elmondotta, hogy hol, mikor és milyen körülmények között látta a portást s ezek az adatok teljesen orientáltan állottak azzal az alibival, amelyet a portás a nyomozás első napján igazolt. Akkor ugyanis a portás még kelenföldi tanukra is hivatkodott, akik igazolták, hogy ő a robbanás idején ott járt s ezt erősítette a portás felesége is úgy, hogy akkor kénytelen volt a rendőrség az igazolást elfogadni.

Ezzel szemben az a klubtag, aki e fontos vallomást tette, elmondotta, hogy ő igenis, akkor, amikor a vasárnapra érkezett, a portást a Dohány-utca 76. számú ház előtt látta, tehát ott, ahol a robbanás történt. A portáson kabát volt, tehát nem is jöhetett Kelenföldről s ami még gyanúsabb, a robbanás után nem volt sehol.

Őrizetbe vették a portást és feleségét.

A főkaptányság intézkedésére a portást és a feleségét vasárnap előállították s kihallgatásuk egész nap folyt.

Kihallgatásukat azonban nem fejezték be s este kilenc órák a nyomozást vezető Horváth Antal rendőrfőtáncos intézkedésére

a házaspárt nem bocsátották el a főkaptányság épületéből, hanem őrizetbe vették őket.

A rendőrség hétfőn folytatta Németh Istvánnak és feleségének kihall-

gatását, de rajtuk kívül a kör több alkalmazottját is újra kihallgatták. A rendőrségen erősen bizakodó a hangulat, hogy ezen a nyomon eljutnak az igazi tettesekhez, annál is inkább, mert a rendőrség igen fontos adatok birtokába jutott és így minden órába döntő fordulat állhat be a vizsgálatban.

A belügyminiszter az ébredők ellen.

Abban a harcban, amely az ébredők és Klebelsberg belügyminiszter között tört ki és amelynek jelentős fázisa volt az ébredők fenyegető és támadó plakátja, amelyet tegnap teljes terjedelmében közöltünk, utabb fordulatot jelent Klebelsberg belügyminiszter nyilatkozata, amelyben kijelenti, hogy elítéli nyilatkozatát csak az Ébredő Magyarok Egyesülete némely tagjának szélsőséges antiszemitizmus irányzatáról tette és semmi invektiva, bármely oldalról jöjjön is az, a belügyminiszter fel nem tartoztathatja azoknak az intézkedéseknek a megítélésében, amelyeket magasabb állam érdekből és a farsadalmi béke biztosítása céljából szükségeseknek tart.

A közigazgatási bíróságok

A törvényelőkészítő bizottság javaslata

A törvény előkészítő bizottság hosszas vita után elfogadta a közigazgatási bíróságokról szóló törvény javaslatot. A javaslat szerint a közigazgatási bíróságok, melyek csupán közigazgatási jellegű ügyekben ítéleteznek, a felelviteli bíróságok széknelyén állítanak fel. A bíróságok területi illetékessége ugyanolyan mint a megfelelő felelviteli bíróságé. A közigazgatási bíróságoknak egy elnöke és megfelelő számú bírása van. A közigazgatási bírókat a király nevezi ki ukázással, az igazságügyminiszter előterjesztésére. Az igazságügyminiszter az állami tanács által javaslatba hozott jelöltek közül választja ki az előterjesztendőket. — Közigazgatási bíró csak jogvégzettséggel bír, legalább nyolc éve szolgálatot teljesítő állami tisztviselő lehet.

A közigazgatási bíróságokhoz, a közigazgatási hatóság döntésének tvételétől számított harminc napon belül lehet panasszal fordulni.

A közigazgatási bíróság nyilvános szóbeli tárgyalásokat tart. A tárgyaláson a panaszos személyesen vehet részt, vagy ügyvéd útján képviselheti magát. A közigazgatási hatóságok határozata ellen benyújtott panaszok szabály szerint nem akadályozzák azok végrehajtását. A közigazgatási bíróságok határozata ellen az államtanácshoz lehet felbuzni.

A közigazgatási bíróságok felállításáról szóló törvény meghozataláig négy közigazgatási bíróság működik: *Beogradban, Szerbia és a Vajdaság részére, Zagrebban, Horvátország, Szlavonia, Muraköz és a Murántul részére, Sarajevóban, Bosznia, Hercegovina és Dalmácia részére, Skopljában, Délszerbia és Montenegró részére.*

Azok a közigazgatási panaszok, amelyek ennek a javaslatnak törvényerőre emelkedése idején már az államtanács előtt vannak, a most érvényben levő törvény alapján döntének el.

Sarajevó és a tervezett Adria-vasut

Küldöttség a minisztériumokban

Rövid órn belül két amerikai konzorcium is ajánlatot tett az SHS. kormánynak az Adria-vasut kiépítésére vonatkozólag. Ezzel kapcsolatban félhivatalos körökből olyan hírek hallatszottak, hogy a vasutnak a lehető legrovidebb uton kell összekötni Beogradot valamelyik tengerpárti kikötővel, lehetőleg Splittel. Ha ez a terv megvalósulna, úgy Sarajevó, Bosznia legnagyobb városa, valamint kereskedelmi és kulturgócponja jelentékenyen távolosna a vonalról.

A sarajevói kereskedelmi kamara erre való tekintettel, a napokban küldöttséget menesztett Beogradba és pedig a közlekedési, kereskedelmi és pénzügyminisztériumhoz. A küldöttség mindenütt memorandumot terjesztett elő, melyben kifejti, hogy milyen előnyökkel járna, ha a vonal Sarajevón menne keresztül.

A memorandum azonfelül sürgeti az illetékes köröket, hogy a vasutépítést minél hamarabb kezdje meg. Bosznia széntermelése, a memorandum szerint napi 120 tonna, ami 500 vagonig fokozható fel, azonfelül a boszniai erdők kitermelhető fája 15,300,000 köbméter. Ezen felmérhetőn is értékű anyag, ha megfelelő szállítási eszközök volnának, külkereskedelmi szempontból is igen sokat jelentene.

Az új városi adók

Még mindig késik a költségvetés

Subotica város által tervbevetett új adóemerkel már beszámoltunk és ugyanakkor megirtuk azt is, hogy az új adókra vonatkozó javaslatok hamarosan a kiszélesített tanács elé kerülnek. Az új adóemerkel tervezete azóta munkában van és a város tanácsa most dolgozza ki az életbeléptetni szándékolt adók kivétési és behajtási módját.

Ebben a munkában a városnak segítségére vannak az ország más nagyobb városában már régebben érvényben lévő különböző adók, amelyeket a Suva jesi csőszámvivő most beható tanulmány tárgyává tesz. Igen sok városban vannak érvényben olyan különböző városi adók, amelyekről a suboticei közönség ezidig mentesítve volt és most ezekből a különféle adóemerkelből kiválasztja a város a legmértányosabbakat és legkönnyebben kezelhető adókat, amelyeket aztán itt is bevezet. A legjobb alapul erre a zagrebi városi adók szolgálnak.

Ezidig már mintegy öt új adóemerkel bevezetését határozta el a tanács, ezek — mint megirtuk — a vendégül adó, kávéházi fogyasztási adó, külön ital-adó, ebadó és házbér fillér-adó.

Most azonban, mint értesülünk, kilátás van arra, hogy a város még újabb adókat s rendszeresíteni fog, amennyiben ezt a városi háztartás megköveteli. A tervbevetett új városi adókban egyes az a legfőbb előnyök, hogy nem jelentenek nagyobb kóztérheket, hanem az egyes adóalanyokra csak egész enyhe kötelezettségeket rónak, ellentétben a ma kivetett rendes adókkal.

Az új adóemerkel tervezetének kidolgozása valószínűleg hamarosan elkezdül, úgy hogy az még az áprilisi közgyűlés elé kerülhet. A városi költ-

ségvetést is ugyanekkor szeretne volna a tanács a közgyűlés elé terjeszteni, azonban erre ebben a hónapban megint aligha kerül sor. A költségvetési tárgyalások ugyanis még nem haladhataak előre a legutóbbi hetekben, mert közben a határmegállapító bizottság látogatásának előmunkálatai és más sürgős folyó ügyek megakadályozták a tanácsot.

A király újra Sinajába utazik

A román királyné, aki tudvalevőleg Athénban tartózkodik, ahol leánya Erzsébet hercegnő, a görög trónörökös felesége betegen fekszik. Athénből való visszatérése után nem megy, mint ahogy eredetileg tervezték Raguzába. Mária királyné Athénből visszatér Beogradba, ahonnan hazautazik Sinajába. Vele megy Sándor király is. A király utazása tisztára magánjellegű, politikai háttérre egyáltalán nincs, úgy hogy csupán legszűkebb személyi kísérete megy vele.

A király a román királyi család

Vajdasági képviselők értekezlete a nemzetiségi kérdéstről

Beograd. A kormánypártokhoz ariozó vajdasági képviselők husvétkor S mborban közös értekezletet hoznak tart ni, amelyen a nemzetiségi pártokkal szemben elfoglalendő magatartásukat fogják megbeszélni. A kezdeményezés a radikális párt részéről indult ki Valószínűnek tartják azonban, hogy a demokratikus képviselők nagy része nem fog részt

Miklós román herceg

magyar trónjelölt?

Bécs. A bécsi »Wiener Journal« a magyar király kérdéssel kapcsolatban a következő budapesti táviratot közli: A magyar trónjelöltek között egy új név: Miklós román királyi herceg neve szerepel, Mária román királynő Károly halála után azonnal Beogradba utazott, hogy ott az udvarnál Miklós herceg számára megnyerje a

Mindenütt megnevezik a bevándorlást

— A bevándorlást feltételei —

A bevándorlást szabályozása érdekében az egyes államok kormányai állandóan kisebb-nagyobb változtatásokat tesznek. Az alábbiakban néhány állam legújabb bevándorlási rendszabályát ismergetjük. Ezeknek a kivándorolni szándékozók részére való figyelembevételé annyival is fontosabb és ajánlatosabb, mert ismeretük hiánya a legnagyobb kellemetlen ségeknek, nem ritkán pedig a visszautasításnak közvetlen oka.

Brazília

A Brazília kivándorlók kötelesek lakóhelyükhöz legközelebb fekvő brazíliai konzulátusnál személyesen jelentkezni és az utlevélben kívül a következő okmányokat bemutatni: 1. oltási és utazási bizonyítvány; 2. igazolását annak, hogy a kivándorló bűncselekményért elítélve nem volt; 3. hatósági orvosi igazolását annak, hogy a kivándorló nem szenved idült, ragályos vagy elmebetegségben; 4. rendőrhatalósági igaz-

olyozták a tanácsot. A budget különben is labilis még, mert a megkezdett városi adókiegészítések sem fejeződtek még be és így a költségvetésnek ez a legfontosabb bevételi tétele még bizonytalan. Így a jelek szerint a városi költségvetés minden valószínűség szerint csak a májusi közgyűlés elé kerülhet.

környezetébe szándékozik a Sinajában idejét tölteni, úgy hogy hivatalos fogadások sem lesznek. Az utazás időpontja még nincs megállapítva, de előreláthatólag husvét folyamán fog a király Sinajába utazni.

A király utazásával kapcsolatban, a kíséret egyik tagja megbeszéléseket folytat a román udvar illetékes méltóságival, az esküvő külsőségeire vonatkozólag. Bemutatja az esküvő szertartási és ünnepési tervezetét és kikéri a bukaresti udvar erre vonatkozó véleményét.

venni ezen az értekezleten, miután azon az állásponton vannak, hogy a demokraták pártnak a nemzetiségi pártokkal szemben tanúsítandó álláspontja tekintetében nincs szükség újabb megbeszélésekre, miután a pártnak e tekintetben tiszta és határozott programja van és az nem szorul újabb meghatározásra.

Az értekezletet tartása bizonytalan.

S. H. S. királyság támogatását. Masaryk beogradi utazása szintén ezzel a kérdéssel van kapcsolatban. Krisztinovic miniszter a jugoszláv külföldi propaganda vezetője az utóbbi napokban Budapesten járt és az Eskomptna Banknál jelentős összeget helyezett el Miklós herceg érdekében indítandó propaganda céljaira.

zolását annak, hogy a kivándorló a közbiztonságot és a társadalmi rendet nem veszélyezteti. Ezeket az okmányokon kívül egy arképet és 4000 reinek megfelelő értéket, konzuli illetékek címén kell lefizetni, azaz átadni a konzulátuson. Az utlevélben világosan fel kell tüntetni, hogy a kivándorló Brazília szándékozik utazni. „Amerika” vagy „Délamerika” megjelölése nem elegendős.

Kanada

Minden bevándorlóknak partraszálláskor 250 dollárt kell felmutatnia. Ha egész család vándorol be, akkor csak a családfőnek kell 250 dollárt, a feleségének 125 dollárt, a 18 éven aluli gyermekeknek pedig egyenként 50 dollárt felmutatni. Férjeikhez utazó asszonyok, szüleikhez utazó gyermekek és a mezőgazdaságban elhelyezkedő munkások csak 25 dollárt kötelesek felmutatni.

Kolumbia

Csak az kaphat beutazási engedélyt, aki jogerős munkaszereződést tud felmutatni. Még az ilyeneknek is igazolni kell azonban egészségi állapotukat és

rendőrhatalósággal azt, hogy anarchista és bolsevista bűncselekményekben sem vettek részt.

Mexiko

A bevándorlási és letelepedési engedély elnyerésének legfőbb feltétele az, hogy a bevándorló alkalmaztatást, illetve biztos megélhetését előzetesen igazolja.

Palesztina

A palesztinai hatóságok bevándorlási engedélyt azoknak a személyeknek adnak, akiknek utlevélét az angol hatóságok látta-mozták, akik elegendő tőkével rendelkeznek, hogy munkanélküliség esetén is meg tudnak élni, akik testileg és szellemileg egészségesek, akik bűncselekményért jogerősen elítélve nem voltak, végül, akik megfelelnek a palesztinai hatóságok egyéb követelményeinek.

Hogy tüntet Bécs?

A funchali számúzott melletti szimpáthia Bécsben is megnyilatkozott. Az osztrák szocialistáknak és a hivatalos köröknek az volt az álláspontja, hogy IV. Károly halála Ausztriát egyáltalán nem érintő esemény. Károly nem is volt osztrák állampolgár, mert pucscsói és magyarországi kirándulásai révén úgy tekintendő, mint aki Magyarország javára optált. A legitimisták azonban, mint megirtuk, a Károly leikiüdvért szolgálattal misétt arra használták fel, hogy a hivatalos osztrák felfogás ellen tüntessenek.

Erről a demonstrációról egy szemtanu a következőket mondta el:

A misét a Szent István-templomban VIII. hercegre szent celebrálta s igen látogatott volt.

A hallgatóság, mely javarészt elbocsátott tisztekből, papokból és az ancianim regimé» hivatalnokjaiból állott, a legnagyobb megrendülés képét mutatta. A misének a baloldali pártok számára meglepő szenzációja volt, hogy Schober kancellár az osztrák köztársaság négy más miniszterével megjelent a templomban és Mária Valéria és Annunciata hercegnőknek részvétét nyilvánította.

A templom után a halotti misén résztvett előkelő társaság a szocialdemokratáktól tanulta, vad tüntetésbe kezdett Komikus volt látni az ezredek és valódi belső titkos tanácsosok forradalmi menétét, mely a Grabenen, Kärntnerstrassén és a Ringen át a Gotterhaltét énekelve igyekezett a parlament felé. Sokan teli torokból kiáltották: »Ejzen Ottó császár!« »Le a köztársasággal!« A parlament elnökétől, Weiskirchner dr. tól deputációban követelték az osztrák legitimisták, hogy bocsátassa a gyász jelűl félórásra a nemzetgyűlés két nagy lobogóját. Az elnök azonban, tartva a két Habsburg-ellenes pártnak, a szocialdemokratáknak és nagy-nemzeteknek ellenakciójától, megtagadta a kívánság teljesítését. Mire a küldöttség a parlamentből kijött, a rendőrség széjjelzórta a tüntető legitimistákat.

Érdekes eseménye a bécsi legitimista-napnak az is, hogy Schober kancellár és dr. Hennek külügyminiszter a bécsi magyar követségen ünnepélyes látogatást tettek, hogy az osztrák kormány nevében kifejezzék részvétüket Károly király elhunytá alkalmából. A baloldali sajtó, azon a véleményen van, hogy tdkintettel Ká-

hely trónöröklésére, melyet a magyar kormányzat elutasított, a kancellár és a külügyminiszter szobánforgó lényege sem egyéb, mint monarchisták érdeke.

A keresztényszocialista párt reggeli napja, a Reichsposte föltűnő helyen emlékezik meg arról, hogy a császár sóvárgó gyászhalálát a tengeren, hogy ősei nyugvóhelyén, Bécsben pihenhessenek — de a parlamentben Ausztriának a keresztényszocialisták bizalmából való kancellárja, Schober egy éleshangú szocialista interpellációjára olyan választ ad, amely a gyászmisén való részvétel jelentőségét diplomatikusan körültekintéssel megkördök jelentőségben lecsökkenteni a keresztényszocialisták alsóausztriai tartománygyűlési klubjában Zweitsbacher elnök Károlyt, mint békeeszméért parancsát, de messze kifengaszt keres annak a kijelentésnek, hogy mindezt a közléssági állományához való törhetetlen ragaszkodás érzésénél egy pillanatra sem szavartja. Ha a Staatswehr gyászkeretes cimlaja mellettük térszékének ablakán nem hirdeté, Bécsben semmi sem mutatná, hogy meghalt a császár.

Pedig Károlyt a népszerűség a császárvárosban trónra léptekor valószínűségeként élte körül. A császárság fogalmához több szeretet, több melegség — és több érdeklődés is fűződött itten, mint a monarchia bármelyik más városában. A mostani napok mutatják meg maguknak a monarchistáknak megelégedését, hogy Bécs, a császárváros, Károlyt nem számítja már az övéi közé. A tegnapi monarchista körmenet egyik résztvevője szerint a császárt Bécsben Sopron és Szombathely meghátrált...

A Vajdaságban

sem állítanak föl közigazgatási bíróságot — A törvényelőkészítő bizottság ülése —

Beogradból jelentik: A törvényhozó bizottság hétfőn délelőtt tartotta meg ülését Popovics alelnök vezetésével. Az ülésen az államtanácsról és a közigazgatási bíróságról szóló törvénynek szombaton visszavetett szakaszait tárgyalták, amelyek körül élénk vita fejlődött ki.

Setyevov dr. demokrata kérte, hogy a Vajdaság részére Veliki-Becs-kerekben is állítsanak föl közigazgatási bíróságot. Javaslatát azzal indokolta, hogy a felelősségi törvényszékekkel párhuzamosan mindenütt felállított közigazgatási bíróság is, méltánytalan volna tehát, hogyha az ország leggazdagabb és legkultúraltabb vidékét ettől megfosztanák. Hivatkozott arra, hogy Dalmáciában és Montenegroban is van külön közigazgatási bíróság, pedig ezeknek a tartományoknak sincs több lakosuk, mint a Vajdaságnak.

Trifunovics törvényelőkészítő miniszter a javaslat ellen foglalt állást, ugyancsak Vuicsics elnök is, aki kijelentette, hogy a beogradi közigazgatási bíróság szolgál a Vajdaság részére is. Ezután a bizottság elfogadta a törvényjavaslatot, amely szerint Beogradban, Zagrebban és Celjén lesz közigazgatási bíróság. Megszavazta a bizottság az egész törvényt is 18 szavazattal 6 ellenében.

Attól kezdve a szerbországi kerületi és városi törvényes Montenegro-ra való kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatra, amelyet szintén szöveggel megvitattak.

Orosz tiszték az arnatúkkal paktálnak

Az Epoha című beogradi lap heves támadást intéz azok ellen az orosz tiszték ellen, akik az SHS. állam hadseregébe léptek és akiket szolgálatfelvételre az albán határra osztottak be. A lap szerint ezek a tiszték a hadsereg tradicionális demokratizmusával ellentétben a régi círi hadsereg reakciós módszereit alkalmazták és alájuk rendelt legénységgel szemben. Emiatt állandó a viszály a szerb és az orosz tiszték között.

A lap ezenkívül más igen súlyos váddal is vádolja az oroszokat. Az Epoha szerint a határon szolgálatot teljesítő tiszték az arnatúkat pénzre vagy más módon megnyerték, nekik a határléptést megkönnyítették és különböző más könnyítéseket is adnak. Ezeknek az orosz tisztéknek a szolgálatból való elbocsátása annál inkább kívánatos — mondja az Epoha —, mivel a hadsereg hangulatát megromlítja, a szolgálatot rendkívüli mértékben elhanyagolják és állandóan részegeskednek.

Az Epoha egyébként bejelenti, hogy legközelebb egy borzalmas affér részleteit fogja közölni, amely Gyakovicben játszódott le.

Május 1-én indul meg a palicsi autóbusz

Hirt adtunk már arról, hogy a közel jövőben autóbusz közlekedés indul meg Subotica és Palics között, mely felőri időközökben fogja a furdóhely látogatóit a subotici Sloboda-térről a palicsi strandig szállítani. Eredetileg április elsejére volt terve a forgalom megindítása, de a technikai előkészületek és a kedvezőtlen időjárás miatt a vállalkozók a terminust egy hónappal elhalasztották.

Mint értesülünk, az autóbuszt az eredeti tervtől eltérően nem fapadokkal, hanem teljes kényelmű hűveléssel szerelik fel. A kocsi husz utas befogadására rendezik be. Az autóbusz üvegfalakkal lesz ellátva, amit jó időben le lehet bocsátani. A tizenötperces ut 5 vagy 6 dinárba kerül és utközben bárhol fel vagy le lehet szállni.

Az új közlekedési eszköz bizonnyára kényelmesebbé fogja tenni a suboticiaknak a Palicsra való utazást és enyhíteni fog a nyári szezonban a vonatok és villamosok túlszűfoltágán.

Birák és vasutasok drágasági pótléka

— A pénzügyi bizottság ülése —

Beograd. A pénzügyi bizottság hétfőn délután ülést tartott, melyen először a vasúti technikai személyzet drágasági pótlékáról tárgyaltak. Szótanics közlekedésügyi miniszter ismeretében a javaslatot és elsősorban azt precizította, hogy kiket tekintenek technikai alkalmazottnak. A miniszter közlése szerint idetartoznak: 1. akiknek technikai iskolai képzésük van, 2. akik a vasúti szakvizsgát letették, 3. akiknek legalább háromévi vasúti forgalmi szolgálatuk van. Ezek a már ismert magasabb drágasági pótlékokat kapják. A többi tisztviselő nem esnek a technikai személyzet kategóriájába és ők az állami tisztviselőkként egyenlő pótlékokat kapnak. A technikai személyzet pótléka mintegy 25 százalékkal magasabb lesz, mint az

állami tisztviselőé

Ezután áttértek az igazságügyi minisztérium költségvetésének tárgyalására, elsősorban a bírák drágasági pótlékával foglalkoztak. Markovics igazságügyminiszter javaslatára elhatározták, hogy a bírák megint megkapják azokat a drágasági pótlékokat, amelyekkel korábban már élveztek, de később megvonaták tőlük. A bizottság többsége elfogadta a javaslatot, azonban az igazságügyminiszter bejelentette, hogy végleges határozathozatal előtt a pénzügyminiszterrel, illetve ennek helyettesével Marinkovics belügyminiszterrel kell tárgyalnia, hogy van-e fedezet a pótlékok folyósítására.

Zita Svájcban akar letelepedni

A párisi nagykövetség tanácsa tegnapi tárgyalta a Károly halála által beállt helyzetet és az apánás kérdésének megoldását. A tárgyalások során az a felfogás alakult ki, hogy Zitanak nagyobb összegű apánászt kell adni, mert a Magyarországon levő Habsburg-vagyon Károlyra eső része 39 millió arany korona értékű. Ebből az összegből az utódállamok megterhelése nélkül elég nagyszegű apánászt lehetne Zita számára folyósítani. Véglegesen ebben a kérdésben nem határoztak, mert a határozathozatal előtt a kisanant kormányait is meg akarják hallgatni. Arra nézve történt megállapodás, hogy Zita, mihiely az egészségi állapota megengedi, azonnal elhagyhatja Madeirát. A nagykövetség tanácsa azonban ragaszkodik ahhoz a régebbi álláspontjához, hogy Zita sem Ausztriába, sem pedig Magyarországra nem mehet. Legszívesebben vennék, ha Zita tényleg a Wight-szigetet választaná új lakóhelyül.

A Journal des Debats genfi jelentése szerinti Zita kérte, hogy engedjék meg neki, hogy gyermekeivel Svájcban, Wartegg-kastélyban lakhasson.

A nagykövetségi tanács a Svájcban való letelepedés ellen azt a kifogás emelte, hogy túlságosan közel van Ausztriához.

Subotica városa az éhező orosz gyermekekért

Az orosz éhségpusztákról felhangzó jaj megdöbbentette már az egész művelt világ szívét és nincs olyan kultúr-ember, aki nem sietne a szörnyű éhhalállal küzdő orosz szenvedők segítségére. Mozgalom indult meg már Európa minden művelt országában az orosz éhezők megmentésére és Nansen rejtett, megdermesztő szava után mindenütt egy néhány fillért vagy egy falat kenyert nyújtanak az éhező orosz gyermekek felé. Subotica is bekapcsolódott a világmozgalomba, amely az orosz éhezők megmentésére irányul. Már régebben foly csendben az az akció, amely az éhező orosz gyermekek segélyezésére irányult és most ez a mozgalom nagyobb mérvben és megerősödve fog folytatódni. Vasárnap Subotica-ra érkezett Dositje nisi görög keleti püspök, aki az S. H. S. királyságban az orosz éhezők segélyakciójának egyik lelkes vezetője. Dositje püspök most beutazza az ország nagyobb városait, hogy a nemes, emberbaráti cél érdekében agítájon és ezen a köröten érkezett el Subotica-ra is. A nisi püspök hétfőn délután 3 órakor a városbába közgyűlési termében előadást tartott a se-

gélyakció céljáról, amely alkalommal megrázó szavakkal esetenelt az orosz éhezők szenvedéseit és azt a felelősséget, amely az azt parancsolja, hogy ezeket megmentjük az éhhaláltól.

Az előadás a jelenváltakra nagy hatást gyakorolt és amint értesülünk, a husvét ünnepek alkalmával nagyobb arányú jótékonyak akció fog megindulni az éhező orosz gyermekek javára. A jótékony mozgalomba bele fogják vonni az összes társadalmi egyesületeket is.

Sreten Adzsics tanügyi főfelügyelő távozása

Hétfőn este meleg ünnepség keretében búcsúztatta a subotici tanfelügyelőség és tanügyi kar Adzsics Sreten tanügyi főfelügyelőt. Adzsicsot a most megalakuló beogradi pedagógium megszervezésével bízták meg és véglegesen is ehhez az intézetbe nevezték ki, miert is csütörtökön elhagyta Suboticát.

Adzsics Sreten, ki Németországban, Ausztriában és Hollandiában hosszú ideig tartózkodott a tanügyi tanulmányozására, a jogainai tanfőközpont volt hosszú ideig tanára, majd igazgatója. A vezetése alatt álló intézetben, elsősorban pedagógiai munkálkodása mellett mintaparkot is létesített, melynek sikere folytán később Péter király parkjának tervezésével is őt bízták meg. Másfél évvel ezelőtt került Subotica-ra a tanfelügyelőség élére. Mint főfelügyelő, a gondjaira bízott iskolák ügyeit a legtekintetesebb hozzáértéssel és legmegértőbb szeretettel intézte és nagy érdeme van abban is, hogy a nemzetiségi tanítók és tanulóik világi ügyei tekintetében mindig a legsimább, legméltányosabb elintézésért nyrték. Természetes, hogy ilyen működés mellett a subotici tanügyi kar és a magyarság is élénken sajnálja Adzsics távozását.

A subotici tanfelügyelőség és tanítások hétfőn este a Park-szállóban bankettet rendezett a távozó főfelügyelő tiszteletére. A jelenváltak nevében Sziverevics Bogdan tanfelügyelő köszöntötte fel Adzsicsot, aki meghatóan köszönt meg az ünnepelést.

Végrehajtók és iparosok részére nyomtatványok

és irodai felszerelések legolcsóbb beszerzési forrás

Jurics Gerónél Subotica

Városi székház.

Lőgy trafik.

"PHILATELIA"

I. ELEGYKERESKEDÉS — SZÉCSI E. SUBOTICA, ÓPOSTA MELLETT VÉTEL - ELADÁS - CSERE

Keresek megvételre hazánál jogszállás bűnyelget tekintet nélkül a kiadóokra bármilyen mennyiségben

Az erdélyi románok lapját

a román állam elleni igazgatással valódljak

A Bukarestből ma ideérkezett román lapok a bukaresti parlament üléskét háznak igazalmas megnyitására szólomnak he. A kormány-lapok szépitő célzatu jelentései mól is tisztán áttetszik az a lény, hogy a román kormány és ellenzéke között egyre áthidalhatatlanabb az ellentét. A képviselőkamara legutóbbi ülésén Popovici volt miniszter, az erdélyi román nemzeti párt egyik vezére utasította vissza kiméltelen szavakkal azt a kritikát, amellyel Bratianu miniszterelnök az erdélyi románok pártját illette.

Kijelentette Popovici, hogy pártját a mult küzdelmei megkeményítették és az erdélyi románok az egész egyesült Románia demokratizálásáért fog-nak harcolni. Így kell ennek történnie, mert Bratianu pártja O-Románia felsőbb társadalmi osztályai-nak érdekében az erdélyi parasztot is kényszerben akarja tartani.

Popovici beszéde, amely az ellen-zék összes pártjainak osztatlan tet-szését váltotta ki, a kormány részéről még élesebb tette a hangulatot. Brassói jelentés mondja, hogy az o-tani politikai rendőség, a szigurance magasabb rendelkezés folytán a «Gazeta Transilvaniei» szerkesztésé-ben házkutatást tartott, amely alkalmommal a szerkesztőségben talált osz-szes kéziratokat s ezenfelül a szer-kesztőség egész levelezését átvizsgál-ták.

A «Gazeta Transilvaniei» ellen, amelynek igazgatója Popovici volt miniszter, az államügyesség a vádat a következő vétségek miatt vállalta el: 1. államellenes igazítás; 2. hatóság-ok elleni igazítás; 3. osztályellenes gyűlölet szítása.

Popovici ellen az államügyész sze-mély szerint is vádat emel azon cik-kek miatt, amelyeket a választások során lapjában irt s amelyekben a vád az állam és a társadalom rendje elleni igazítás ismérveit fedezi fel.

Népbiztosok a genuai parkban

— Csicserin, Joffe, Litvinov —

Az orosz delegáció érkezéséről elő-zőleg senki sem tudott. Az oroszok Csicserinrel Milanoból jöttek, különvo-naton. A genuai pályaudvaron egy-pár hivatalos személy várta őket és néháy újságíró, akik véletlenül kinn voltak a pályaudvaron. Ott volt Vorovszki, a római orosz követ is, aki beszélt a különvonatra. Az oroszok nem is szál-tak ki Genuában, mentek tovább, Santa-Margaretába, ahol az Imperial-szállóban helyezték el őket. Itéliában, ahol a vonat keresztült, a pályaudvarok zárva voltak, a hidakat és az alagutakat kato-naaság szálta meg. Az újságírók, amint megtudták, hogy az oroszok megérkeztek, kimentek Santa-Margaretába, de ott nem fogadták őket. A delegátusok bezárkóztak a szobákba, majd pár óra múlva sétára indultak. Apró csoportok-ban mentek, új ruhákban, egyáltalán nem látszik rajtuk, hogy egy proletár-államot képviselnek. Orményország és Georgia küldöttei — ezek is szovjetállamok — vitaközve járnak fel-alá a gyönyörü kertben. Öregb emberek, majdnem mindannyian markáns arcu szakállas urak. Az újságírók ott a kertben körülfigyelték őket. A konferenciával kapcsolatos dol-gokról nem akartak semmit mondani, ellenben beszéltek az ehöz Oroszország-ról és azt mondták, hogy Európa sziv-telenül nézi milliók éhhalálát.

Rövidhajú fiatal gépirólányok is jöttek az oroszokkal. Örülnek a genuai tavasz-nak, kedvesek és jókedvűek és nagyokat nevetnek az újságírókn, akik még őket is figyalták.

Délután Csicserin is sétára indult. Körülbelül ötven éves ember, magas-növésű, vállas, kis francia szakálla van, szeméi nyugtalanok, vizsgálódik.

A «Temps» munkatársa megszólította Csicserint. Kérdezte tőle, hogy mi a véleménye a konferenciáról.

Vájon holnapig, feleli nevetve Csicserin és rögtön másról kezd beszélni. A csodaszép tengerpartról, a tüzeltő nap-

ról, szemé föl emeli a kezét és elmu-tat mesze.

— Nézze — mondja — nézze azt a pál-macsopot, nem szép? És lelkesen magyarul kezd a természetéről, a pál-mákról, közben állandóan alig észreve-hetően mosolyog. Megengedi, hogy le-fényképezzék, aztán megy tovább sétálni.

Az egyik padon Joffe, Litvinov, Vo-rovovszki ülnek, nők is vannak velük, ta-lán a feleségeik.

Lassan leszáll az este a Margaretta-i parkra, a hotelok fényárban ottznak, csak a Hotel Guelmina sötét. Ott laknak majd a jugoszláv delegátusok.

„A cseh fiatalóság sajátítsa el a magyar nyelvet“

— Masaryk elnök nyilatkozata egy estélyen —

Nagy Pál szepesmegyei vármegyei főjegyző a magyar tisztviselő-k nevében Prágában járt, ahol Masaryk elnökhöz is hivatalos volt. Az estélyről és a fogadatról Nagy Pál így nyilatkozott:

— Masaryk köztársasági elnök-höz hivatalosak voltak ez alkalmomból az egyes közigazgatási területek hivatalainak képviselői.

— Az átvett magyar nemzeti-ségű tisztviselők képviselőiben én voltam jelen.

— A „Lata Hus“ (Arany Lud) vendégfogadóban gyülekezett a szlovák küldöttség, honnan a rendelkezésünkre bocsátott autók a Hradsinba vittek. Itt rövid vára-kozás után vacsorához vonultunk a kormány tagjaival és a cseh, morvanémet képviselőkkel együtt. A vacsorán mintegy harmincöten vettünk részt.

Rumann János dr., kassai nagy-zsupán az elnök asztalnál, szem-ben a köztársasági elnökkel, a miniszterelnök baloldalán ült.

Vacsora után az elnök vendé-

geit csoportonként fogadta. A kormány tagjainak fogadása után azonnal a szlovenszkói küldöttség került sorra.

A szlovenszkói küldöttséget Micsura teljhatalmi miniszter be-mutatta az Elnöknek és a kormány tagjainak. A bemutatkozás után Micsura miniszter elmondta, hogy Nagy Pál mint magyar ember képviseli a magyarságot és hogy ma már tökéletesen bírja a szlovák nyelvet. Az elnök elismerését fe-jezte ki és kijelentette, hogy min-den tisztviselő kötelessége, hogy az állam nyelvét sajátítsa, de szük-séges, hogy a köztársaságban élő va-lamennyi nyelvet bírjuk; ekkor a belügyminiszter felé fordulva, annak a kívánságának adott kifeje-zést, hogy a cseh fiatalóság küldés-sék magyar vidékekre, hogy a ma-gyar nyelvet elsajáthihassa.

Mindenképen helyes volna, ha Masaryk tanácsát megfogadnák s ha a cseh példát a többi utód-államban is utánoznák.

A franciák és az angolok a dunai ut vámszedői

Csehszlovákia küzdelme a Dunáért. — Bratislava és Budapest versenye. — Kit támogat a francia politika?

Amióta a dunai monarchia rom-jain az utódállamok megalakultak, állandóan folyik és élesedik a harc Európa egyetlen transzver-zális folyami útjának birtoklásáért.

A Duna menti államok joggal követelték, hogy a Dunának va-lamennyi parti állama egyenlő-gy használója legyen, de ezek a reinyékek egyre inkább elap-nélkül valók. A harc csak tájszó lag folyik ma a parti államok között:

a Duna fölött az uralmat nem a parti államok gyakorolják, hanem a nagyantant két vezető-állama, Anglia és Franciaország,

amelyek a Dunán való uralmat jogilag már a békeszerződésekkel, a gyakorlatban pedig a hajósvál-lalatok, a kikötők és a raktár-házak birtokának megszerzésével ragadták magukhoz.

Azok között az államok között, amelyek a Duna folyása mentén elnek

három olyan van, amelynek a Duna egyben életkedve is. Ez a három állam Ausztria, Csehszlovákia és Magyarország.

Ha a hajósvállalatok részvény-állományát nézzük, akkor a Duna az angol nagytőke birtoklómánya, ha a kikötőutalajdon alu-kulását figyeljük, a francia nagy-

ipar jelentkezik, mint a dunai ut vámszedője.

A dunai utért s a Dunán ke-reszlet a Balkán és a levantei kereskedelemért folyó küzdelem legérdekesebb adatait mozgósítja egyik cikk, amelyet egy ismert prágai újságíró a berlini Börsen-Courbiernak küldt s amelynek fo-ntosabb részleteit itt adjuk:

— A küzdelem, amely most a Dunáért folyik, mai állásában azt mutatja, hogy Csehszlovákia a harcban kiépítésüknek viszony-lag kezdetleges állapotában levő kikötőkkel és nem teljes verseny-képességgű hajóparkkal vesz részt. Neheztli Csehszlovákia helyzetét, hogy Bratislavanak Bécs és Bud-apest, a két régi tekintélyes ki-kötő közé beekelten kell felvennie a küzdelmet az elsőbbségért, Bratislavanak ebben a verseny-ben kiányoznak ma még a tra-díciók, amelyekét majd ezután kell még megteremteni és hiány-zik az a kikötő berendezése, a melynek létesítése szintén a jövő feladata. Gondolni kell ezenfelül arra is, hogy míg Bécsben, külö-nösen pedig Budapesten antant-töke vállalt érdekeltséget, Bratislava nagyrészt a csehszlovák töké erejére van utalva.

— Mennyire nem szentimen-talis a francia töke a szövetsége-sek érdekei iránt, mutatja a

Schneider-Creuzot vasmű és a magyar kormány között létrejött szerződés, amely a budapesti ki-kötő kiépítését és terjesztését öt-ven éves munkaprogrammal bizo-sítja. Világos, hogy ennek a tulnyomóan francia tökéjű vállal-kozásnak figyeime nem arra fog irányulni, hogy a dunai forgalom előnyét Csehszlovákia s annak kikötőibe terelje.

A Dunabizottság öt évig Bratislavanak székelt meg, de a Schneider-Creuzot akciójának a francia kormány bizonyára nem fog nehezségeket támasztani és ha Budapest ennek az öt éveknek a tartama alatt a Duna első kikötő-jévé lesz, úgy előreláthatóan az öt év elmúlásával a Dunabizottság székhelye is Budapestre kerül.

— A csehszlovák kormány a magyar-francia szerződést, amely Schneider-Creuzotul létrejött, magyarázatokkal akarja jelentőségé-ben csökkenteni. Ezek a magyá-rázatok elmondják, hogy a francia töké mindössze 70 millió cseh koronányi érdekeltséget vállal a budapesti kikötőben és ennek az érdekeltség-vállalásnak Magyaror-szra rendkívül súlyosak. A csehszlovák kormány ezzel szem-ben különös gondot fordít a sajtó dunai kikötőinek — elsősorban Bratislavanak, Komáromnak és Pár-kányanak — kiépítésére. Bratislava a csehszlovák kormány programja szerint ugyanannyi idő alatt épülné ki nagy kikötővé, mint Budapest és az építkezési terv évi három millió tonnányi forgalom lebo-nyolítását kívánja lehetővé tenni. Bratislava kikötőjébe 230 millió cseh koronát, Komáromba 73 milliót fognak öt év alatt invesztálni. S a csehszlovák kormány büszkén hivatkozik arra, hogy a bratislavai kikötő forgalma, a mely 1913-ban mindössze 40.000 tonnát tett ki, 1921-ben 180.000 tonnára emelkedett.

Angolok a németek pártján

Franciaországban még mindig dühöng a gyűlölködő sovínizmus, amely kiméltetlen behajásat követeli mind annak, amivel a győzők szeszlye Németországot sújtotta, a francia politika azonban mindinkább izolált marad. Az angol közvéleményben ur-rá lesz az a felfogás, hogy Német-or-szággal szemben sem okos a győzők szuverén ridegsége s a megértés és kiengesztelődés álláspontra egyel-ten lehetséges álláspont.

Érdekes bizonyosága ennek az a cikk, amely a »New-Statesman« című igen tekintélyes pártok és kormány-zati politikán felülálló lap legutóbbi számában jelent meg.

A cikk többek közt a következőket mondja:

»A német kormány megadta vála-szát a jóvátételi bizottság utolsó jegyzékére. Nagyjában és egészében az igazi válasz és a szövetségesek kény-telenek lesznek elfogadni. Ha Wirth a jóvátételi bizottság követeléseit teljesíthetetlenek és lealázónak tartja egész Németország a háta mögött van. De mögötte van minden értelmes ember is a szövetséges államokban, akik a tényeket megvizsgálni hajlandók. Egyelőre nem hallani arról, hogy a francia kormány új erőszakra ké-szülne. Egy bizonyos, hogy az angol

rozvélemény nem enged meg a koránynak, hogy Franciaországnak tovább katasztrófa kalandokhoz segítségét nyújtsa. Az utolsó fillérig való fizetés politikája összeomlott. Emberek, akik ezzel a gondlattal jöttek, hajlandók továbbra is járni, nevelésesekké válnának. Három évi harc a német jóvátételért agyszólván semmit sem hozott, ellenben teljes káoszba sodorta Európát.

Általános sztrájk készül Magyarországon

— Ötvenezer új munkanélküli magyar munkás —

Budapestről jelentik: A hetek óta tartó bérmozgalmak még mindig nem enyhültek, sőt igen sok szakmában mutatkoznak a sztrájk biztos előjelei. A munkások minden szakmában, hol fizetésük lényegesen alacsony volt, béremelés követeltek. Több szakma teljesítette is a munkások bérkövetelét, a munkásság elítélte, a vasmunkásság azonban nem ért el sikeres béreményeket. Az a helyzet állott elő, hogy a vasmunkások munkabére aránylag alatta maradt a többi szakmák munkásai bérének.

A vas- és gépzeműi munkások januárban elkezdtek a sorozatos munkákizárásokat. A kollektív szerződésben megállapított béreket sem teljesítették, mire számos gyár munkásai sztrájkba léptek.

A kizárt és sztrájkoló vasmunkások hangoztatják, hogy *mozgalmuk kizárólagosan bérmozgalmat, semmiféle politikai háttérre nincsen,*

kizárólag azért küzdenek, hogy a megélhetésüket biztosító munkabéreket megkapják.

Ákom-bákom

Vannak divatos betegségek, melyeknek előfutára mindig az irodalom. A tizenkilencedik század a tüdővész lézrózását kötötte csokorba. Akkor a kaméliás hölgy tüdővészben halt meg. Mint a bohém festők barátja köhögött s Reviczkyt siratták az egész országban. Majd következett az idegesség. Az volt az előkelő, megkülönböztető nyavalya. Ibsen, Strinberg hősei, hősnői idegesek s Ady lélekkel teljes, rezzenékeny idegességében a mi évszázadunk szólalt meg.

Egy orvosi folyóirat kimutatást közöl, hogy az utóbbi tíz évben mennyire felszökkent az idegbetegségek száma. Mindenki ideges. A villamoskálauz keze remeg, mikor jegyet tép, a hentes álmányságban szenved, a nyárspolgár, aki hajden kiröhögte a költőket, hidegvíz kurát használ, villanyoztatja magát. Megérkezett a betegség a művészeket a közendő emberekhez, polgárrá, hétköznapivá vált, s ez azt jelenti, hogy a művészet elfordult tőle, nem lát benne titokzatos és regényest.

Most a művészek vívnak és usznak, az életnek és egészségnek hódolnak. Lehet, hogy az egészség divatja is elér majd a kömeghez, tiz, husz év múlva.

Óreg embereknél vagyok, kik már befejezték életüket, csak éppen még élnek. Kampós rézszögeken vastag szőnyeg lóg ajtuk előtt,

Ha az egészséges emberi ész, aligultság nélkül három napi munkát szánna arra, hogyan kell az európai káoszt megszüntetni, ez pénzben több jelentene, mint amennyit Németországtól várhatni.

A cikk, amely az objektív gondolkodó Anglia álláspontját fedi, különösen — francia politikai körökben keletelt.

A munkások nagy része tizenkét és tizenhárom koronás órabérek mellett kénytelen dolgozni. A vasmunkások a Vasgyárak és Gépművek Egyesületének határozatából kifolyólag hétfőre csaknem valamennyien kenyérteleneké válnak, Most tizezer a kizárt és sztrájkoló vasmunkások száma, hétfőre husz-huszonezerrel több lesz. Harmincotezer munkás lesz munkanélküli. Ha ehhez hozzászámítjuk azt a tizenötezer munkanélkülit, akik közül igen sokan már hónapok, sőt fél-éve és egy év óta nem jut munkához, kitűnik, hogy ötvenezer munkás áll kenyér és állás nélkül Magyarországon.

A többi szakmában is bérmozgalmról hallani. A famunkások negyven százalékos béremelés követelnek. A munkaadók ennek a követelésnek teljesítésére nem mutatnak hajlandóságot és így rövidesen munkabeszüntetések történnek ebben a szakmában is. A faipar mintegy tizezer munkásához ilyképen még néhány ezer csatlakozik.

Hasonló a helyzet a pamut-

hogy be ne hatoljon a hideg és mikor látogatójuk jön, mindig maguk emelik le, maguk akasztják vissza. Ablakukban párnák. Fülükben vatta. Minden tárgyuk régi, csak a multról beszél. Semmi a jövőről. Még újságot se látni sehol. Anyai tervük sincs, hogy elmennek majd sétálni. Cseledjük hozzájuk hasonlít, idős, közönyös nő, ki se nem szereti őket, se nem gyűlöli, hunyt szemmel jár a szobában, reggel tollseprével leporolja a kis szobrokat, melyek évtizedek óta egy helyen állnak s aztán leporolja talán az óregek arcát is. Gyerekkük nem volt, rokonai elhaltak, nem törődnek semmivel. Ez a közöny olyan démoniá teszi őket, hogy félni kezdnek. Mikor elmegyek, föllélegek, mintha kriptából lépnek ki.

Az ember metafizikai lény. Ugy látszik, azoknak van igazuk, kik azt hirdetik, hogy nem tapasztalatainkból ismerjük meg a végtelent, hanem magunkkal hozzuk, mikor születünk, a végtelenből.

Egy négyéves kisfiúnak matutom gyermekkori arcképemet, mely négy éves koromban ábrázolt.

— Ez én voltam — szölok és kezébe adom.

A kisfiu nézi-nézegeti, reám tekint, majd megint a képre, hitetlenül.

— És most kicsoda ez? — kérdezi, gondolkozva. Ó, aki nem olvasta se Kantot, se Bergsonot.

Kosztolányi Dezso.

iparban is, ahol ötven százalékos béremelést kíván a munkásság. A többi szakmában egyelőre nem konkretizálódott még a munkásságnak a béremelésre vonatkozó kívánsága, illetőleg követelése, de a legtöbb szakmában foglalkoznak vele, ami természetesen is, az utóbbi hónapok ötven-száz-százhusz százalékos ár-emelkedésének idején.

Vidékről is mindenfelől munkabérmozgalmak híre érkezik. Pécsen a szabómunkásság sztrájkja már hosszabb ideje tart. Békéscsabán, Szegeden, Miskolcon is több szakma munkásai beszüntették a munkát. Mindezek alapján nyilvánvalóak az általános sztrájk előjelei, ami újabb gazdasági krízist jelentene Magyarországon.

ÉLETREK

LEVÉL

Azt szeretném most megírni Magának, amit régen meg akartam már írni, de nem volt hitem és nem volt bátorságom, hogy az életnek ezt a nagy szenzációját sorokba erőszakoljam. Már régóta szeretném megírni az öröm manifestumát, az örömet, ami szerelmek fekete barrikádjait át még mindig nem jutott a minden szomorúságot, vérpiros sebet és lehellő bánatot megváltó diadalig. Azt szeretném most megírni, amit eddig elmulasztottam, azt a manifestumot, aminek minden harsány sora már zaklatott, fajt és hitegetett. Azt szeretném most Magának megüzenni, hogy van Élet, élet, amit túl álmon, várakozáson, hiten és illúzió kintálja az örömet, a beteljesítő pillanatot. Azt akarom megírni Magának, hogy a partokon a ciprusok fölött vörös Nap indult már el a horizonton és a meztelen szízek könyveit már felitta a déli verőfény. Azt akarom most megírni Magának, hogy a fák, a hegyek, az erdők és vörösök eseten és letérelde várják már azokat, akik az öröm apostolaiént valahol uton vannak már a gyászkeretes világ roppant zűrzavarában. Azt akarom megírni, hogy induljon Maga is bűnbánóan az öröm Betlehemje felé, hogy Maga is tisztán és fiatalon haljon meg a fejedelmi Életért!

...Jaj, nem tudom megírni még Magának sem az öröm manifestumát. Nem tudom megírni, mert valami nagy szomorúság összekuszálja és elhessegeti e sorokat. Nem tudom, mert egy lány intetet most felém, akit egyszer megcsókoltam. (x)

— A görög trónörökös feleségének állapota. Erzsébet román hercegnő, a görög trónörökös feleségének állapota állandóan komoly. A román királyné előreláthatólag huzamosab ideig marad Athénben.

— A tisztviselők létszámcsoökkentése. A közoktatásügyi miniszterium egy-egy inspektor küldött Sarajevóba, Splitbe, Ljubljánába és Zagrebba, hogy tanügyi tisztviselők létszámát ellenőrizzék. Az inspektorok közül az egyik állótogat a Vajdaságba is.

— Megszűnt a bécsi színészek sztrájkja. A bécsi állami színészek a nyugdíjasok nehéz helyzete miatt legutóbb gyűlést tartottak az operában, ahol elhatározták, hogy mindaddig nem jelennek meg a próbákon, amíg a kormánytól kötelező ígéretet nem kapnak, hogy július

1-ig rendezik a nyugdíjasok viszonyait. A sztrájkot ma abbahagyták, minthogy a pénzügyminiszterumból biztató ígéretet kaptak arra, hogy a rendezés lényeg meg fog történni.

— A drágaság Magyarországon. Budapestről jelentik: A drágaság az utóbbi napokban oly nagy mértékben mulja felül eddigi iramát is, hogy már a kereskedők részéről is általános az elégedetlenség a vásárlók hiánya miatt. Az élelmiszerek arak ugyszólván örökránt drágulnak. Egy kiló paraj 50, egy kiló disznóhús 300—360, marhahús 170—250 korona már. A ruházati cikkekben hónapok óta olyanok az árak, hogy azokat a közönség nem tudja megfizetni. A legslányabb fűrészuba is 6000 korona, de tartós, finomabb ruhát már csak 18—25.000 koronáért lehet kapni. A gyermekruha 3—8000, tavaszi kabát 10—20.000, férficipő 2500—3000, egy férfi ing 1000—2000, kalap 2200—3200 K, keztü 300—800, egy pár harisnya 200—400, gallér 80—100, kemény gallér 120 koronára drágult darabunkat. A vásárló közönség elkecseregett, mely legcsekélyebb szükségletet sem képes beszerezni. Növeli a drágaságot, hogy a pénz értékeltelenedésén kívül a közönségnek az általános pénzihiánnyal is meg kell küzdenie.

— Hamis érettségi bizonyítvány. Beogradból jelentik: Egy bácskai fiatalember, Kokánovics Miklós, aki mindössze három gimnáziumot végzett, hamisított érettségi bizonyítvány alapján beiratkozott a beogradi egyetemre, ahol rájöttek a hamisításra és megindult az eljárás a fiatal diák ellen. A bírói eljárás során megállapították, hogy a bizonyítványt Gruics Sándor állította ki és Lórik Antal suboticaí származású írnök látta el hivatalos pecséttel. A három fiatal ember ügyét a beogradi városi bíróság tárgyalja. Kokánovicsot véltte egy bírósági hivatalnok, Gruicsot dr. Mrkovic és Lórik Antal dr. Ovađia I. M. beogradi ügyvéd. A szerb büntető törvény értelmében Lórikre, mint hivatalnokra, tíz esztendői fegyház volt kiroható büntetés maximuma. Ovađia dr. védelme során azt igazolta, hogy Lórik üres papírlapot látott el pecsétellel, nem tudta, hogy arra érettségi bizonyítványt akarnak hamisítani és neki azt mondták, hogy utazás miatt kell egy bizonyítvány. A bíróság Kokánovicsot és Gruicsot 6—6 havi fegyházra ítélte. Lóriket pedig fölmentte.

— Egy pástoróra epizódja. R. Ferenc szombolyai terménykereskedő csütörtökön üzleti ügyekben Zentára ment, este az egyik kisebb szállodában megismerkedett egy nővel, akivel az éjszakát együtt töltötte. Reggelre azt vette észre, hogy zsebéből két darab ezerdinasos bankjegy hiányzik. Lármát csapott, azonban a pénz és a nőny eljutott. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a lopást egy Darnai Rozál nevű zentai hajadon követte el. A tolvaj lány Zentán elrejtőzött, s mikor tartózkodási helyét kinyomozták, megugrólt s Stara-kanisára akart szökni. A rendőrség agilis vezetője, Preradovics György azonban kocsin utófért és letartóztatta. A pénzt hiánytalanul megtalálták nála.

(*) Füzűkölönlegességök Dimitrijević Juliskaál Subotica. Skotus Viatorica wlica 10. Pópostóló 4-ik ház

— **Miniszterek Novisadon.** Vasárnap Milevic' Trifkovic és Miladinovic miniszterek Novisadon voltak. A délután folyamán a palánki radikálispart gyűlésén vettek részt. Este tértek vissza Novisadra, ahol vacsorára a főispá vendégei voltak. Hétfőn reggel a miniszterek vissza tértek Beogradba.

— **Audienciák a királynál.** Beogradból jelentik: Kedden délelőtt tizenegy órakor Konessa új magyar követet fogadja a király. A követ bemutatja Sándor királynak akreditáló levelét. Sokacki lengyel követ ma délelőtt 11 órakor adja át Sándor királynak a lengyel sasrend legmagasabb kitüntetését.

— **Titkos szerződés Románia és Wrangel között.** Bécsből jelentik: A berlini lapok szerint Wrangel és Románia között titkos szerződés létesült. A szerződés értelmében Wrangel elismeri Bessarabiának Romániával való egyesítését, a román kormány pedig kötelezi magát, hogy Wrangel hűségét életműszakékban segíteni fogja.

— **Kinevezések.** Beogradból jelentik: Az agrárminiszter Popper Markovic Milánt, a novisadi igazgatóság első osztályának referensét nyugdíjazta. Novisadra kinevezték az állami monopóliumhoz igazgatónak Gyorgyevics Tacát, Zsombolyára pedig szakértőnek, igazgatói hatáskörrel Popovic Dragutint.

— **Demokrata népgyűlés Omalican.** Omalicáról jelentik, hogy ott a demokrata párt vasárnap népgyűlést tartott, melyen Davidovics Ljuba pártelnök vezetésével a demokrata párt több vezetője, így Radovics képviselő, volt montenegrói miniszterelnök, dr. Vuletic képviselő, Petrovics Vejkó, a közköztisztviselői miniszterium kabinetfőnöke és Bogdanov bánáti főispán is résztvett. A népgyűlés után háromszázterítéses banket volt, melyen Davidovics Ljubát, a távollevő Prbicevics minisztert és Bogdanov főispánt lelkes ünneplésben részesítették.

— **Szanatórium Novisadon.** Az egészségügyi miniszterium egy konz. rucmann engedélyt adott Novisadon egy egészségi és ortopédiai sanatórium építésére. Az építkezések már a közel jövőben megkezdődnek.

— **Meghalt a német vezérkar volt főnöke.** Berlinből jelentik: Falkenhayn Erich gyalogási tábornok, volt p. orosz hadi miniszter és a tábori hadsereg volt vezérkari főnöke, Lindisad-i kastélyban, Wildbach mellett meghalt.

— **Elhunyt orosz ezredes.** Osijekről jelentik: Vasárnap délután temették el az oszjeki várból a 47 éves korában elhunyt báró Disterio Sándor orosz menekült ezredesét, aki a cári lovas testőrezred vezénylő ezredese volt. Temetése nagy katonai pompával ment végbe s azon az itteni összes orosz menekült katonák és az oszjeki helyőrség teljes tisztikara megjelent.

— **Halálozás.** Bachrach Mátyás sombori kereskedő 29 éves korában Wienben elhunyt. Temetése 11-én, kedden délután lesz a sombori temető halottasházából. Halálát szülein és nővérén kívül nagy rokonság gyászolja.

— **A rapallói szerződés végrehajtásának ügye a minisztertanács előtt.** Beogradból jelentik: A minisztertanács hétfőn ülést tartott, amelyen a folyó ügyek letergyalása után elhatározták, hogy a Magyarországtól átveendő első állat-szállítványt a földművelési miniszter vegye át. Felhatalmazta még a minisztertanács a hadügyi minisztert, hogy az egészségügyi tisztakat egy havi gyakorlatra behívja. Ezután Pasic miniszterelnök referált *Nineties külügyi miniszternek Genuebán az olasz kormányral folytatott tárgyalásairól a rapallói szerződés végrehajtására vonatkozólag.*

— **Gyógyszerésztanhallgatók tanulmányútja.** Osijekről jelentik: A zagrebi egyetem gyógyszerészeti fakultásának 18 hallgatója — Habek tanársegéd vezetésével — hétfőn Osijekre érkezett. A tanulmányút levő diákok három napig foglalkoznak tartózkodni, Osijekről Susine Gurgjenovácra, Nasici Tamnygyár meglátogatására, majd Belistyre a Gutmann-féle ipari nagyuzem Dzakovóra és végül Bosznabróba a Danica petróleumfinomító telep meglátogatására utaznak.

— **Bukarestben letartóztattak egy orosz monarchistát.** Bukarestből jelentik: Ely közsémet orosz monarchista, aki nyolc hónap óta rendőri megfigyelés alatt áll, néhány nívélét át akart szökni Oroszországba, hogy a szovjet ellen akciókezddjen. A határ közelében a román rendőrség letartóztatta és Bukaresibe szállították, ahol eljárát indítanak ellene. A román sajtó egyhangulag dicséri a hatóságok eljárását, mely ezzel Románia dokumentálja, hogy nem engedi meg, hogy területéről Oroszországgal szemben bármilyen mozgalom indítsanak.

— **Hazárdjátékért elfélt kávé.** Kikindáról jelentik: Kikindán az utóbbi időben nagyon elszaporodott a hazárdjátékok száma. Egy ilyen alkalommal egy kikindai bórkereskedő körülbelül hetven ezer koronát vesztett. A kereskedő erre feljelentette annak a kávéháznak tulajdonosát, ahol a játék fojt és játékosársait. Szombatban tárgyalta a feljelentést a kikindai járásbíró, melynek során a kávést 15 nap elzárásra és 300 dinár pénzbüntetésre, a játékosokat ugyancsak több nap elzárásra és pénzbüntetésre ítélte dr. Nyirtovics járásbíró.

— **Újból kémeket fogtak.** Budapestről jelentik: A magyarvári katonai és rendőri hatóságnak hosszúságú megfigyelés után nagyszabású kémszervezetet sikerült lelepleznie, mely állítólag magyar katonai hírekkel látta el a cseh hatóságokat. A társaság vezetője Takács István volt őrmester és kereskedő, Laczkó István pénzügyi szemlész, Hahn Henrik máriaklánci vendéglős, Póhi Károly mészáros és Hinger Lénárd ügynök voltak. Lackó, Hahn és Takácsot letartóztatták, a többiek megszöktek.

— **Jótékony adomány.** Piukovics Jozsef ezer dinárt juttatott el Tabakovics Miklós polgármester-helyettes kezébe a husvétii segélyakció alkalmából részben a menekült oroszok, másrészt pedig a szubotici szegény gyermekek segélyezésére.

(*) **Nagy választékban érkeztek férfi- és női szövetek,** melyek rendkívül jutányos árban kaphatók Horovitz Mátyás cégnél Prokes-palota,

— **Horvát-Sanovics tiltakozik a Tisza-gyilkosságban való részesség vádjá ellen.** Ismeretes, hogy a Tisza-gyilkosság egész tárgyalása folyamán Horvát-Sanovics Tivadár ügy szerepelt, mint Tisza István egyik gyilkosa. Most Horvát-Sanovics, aki állandóan Somborban él, levelet írt a Bács megyei Naplónak, amelyben kijelenti, hogy a magyarországi lapoknak minden személyére vonatkozó közleménye koholt rágalom. — Hangsúlyozza Horvát-Sanovics, hogy a Tisza-gyilkosságban semmi része nincs és kommunista ügyekben sem volt soha része. Horvát-Sanovics állandóan Somborban lakik és ott állandó foglalkozása van, amelyet becsületesen ellát. Neve és személye az egész Tisza gyilkossági ügybe ártatlanul került bele, neki abba semmi része nem volt, nem is tudott a gyilkosságról. A magyarországi lapok, különösen azok, amelyek a jelenlegi rendszerhez állnak közel, állandóan ügy szerepeltetik Horvát-Sanovicsot, mint aki résztvett a gyilkosságban. A meghurcolt ember most nyilvánosan tiltakozik ez ellen a vád ellen.

— **Járművek kötelező bejelentése.** A rendőrség felhívja mindazokat, akiknek valamilyen járművek van és azt ezidőig még nem jelentették be, hogy bejelentési kötelezettségüknek április 15-ig feltétlenül tegyenek eleget. A bejelentési kötelezettség a következő járművekre vonatkozik: autóra, hintókra és hárkeres kocsikra.

— **A Dugonics-társaság harminc éves jubileuma.** Szegedről jelentik: A Dugonics Társaság most tartotta meg harminc éves jubileumát, amely alkalomból a társaság diszközgyűlésén minden alapító tagot üdvözölt. Suboticiáról dr. Milkó Izidor tagja alapította a Dugonics Társaságnak. Harminc év előtt honorálta írói érdemeit a társaság azzal, hogy tagul választotta.

— **Letartóztatták a topolai Kulturbund cinöket.** Beogradból jelentik: Markovics topolai fészolgárbíró rendelőre letartóztatták dr. Graffi iskolai igazgatót, a topolai német kultúrövetség elnökét. Dr. Graffi ellen az a vád, hogy állítólag a német diákoknak politikai megbízhatóságukról igazolványt állított ki, amiből nem volt joga.

(*) **Hány óra?** Tizenkettő. Gyering a Fiersthez ebédelni. 2866

(*) **Eredeti bécsi kabát,** costüm-és ruha-modellek elad és készit Ehrenfreund női szabó, Sombor. 2177

(*) **Van-e öt perc ideje?** Mert összesen csak ennyi kell ahhoz, hogy a világ összes eseményeiről, melyek egy hét alatt lejtésözödtak, a legalap-sabban tájékozódhasson. Nem kell senkit kérdeznie, nem kell egy sort sem olvasnia, csak megnézni a Panoráma pompás hiveteli képeit s mindent azonnal meg tud. A Panoráma olyan képes hetilap, amelyen még eddig nem volt. A Panoráma szép, jó és olcsó. Kérjen mutatvány-számot a kiadóhivatalától (Wien, III. Rüdengasse). 2409

(*) **A Karakas-Popov hangverseny** ma este tartatik meg a Városi Színházban. A hangverseny kezdete este fél 9 órakor. Jegyek kaphatók a Jedinstvo- és a Vig-könyvkereskedésben és este a pénztárnál.

Ölnt nyomorúságot jatesa a subotici Múptárolt Rör busvét mindék napján a városi színházban. Csáky Gergelynek ezt a nagyzerű népszimulávt már soronyn próbálják a műkedvelők, akiknek gárdája néhány kitűnő erővel gazdagodott. Az előadás tünd erővel gazdagodott. Az előadás, egy mint eddig, nagy sikert fog hozni az agilis subotici műkedvelőknek, akik múltán megérdemelnek minden támogatást. A Csáky-darab főszerepeit játsszák: K. Fehér Anna, Tóth István-ré, Weisz Irénke, Pietsch Ferencné, Váradí Elek, Gurgyevics Joco, Pap István, Beregi Sándor, Milko. A darabban mintegy husz szereplő vesz részt. Jegyek már kaphatók. 2424

KÖZGAZDASÁG

Jugoszláv Kereskedelmi Bank. A Gradjanska Banka r.t., melynek Suboticián is van fiókja, i. hó 9-én tartott rendes közgyűlésén elhatározta, hogy a fuzionált bankok -Begradi Egyesült Bankoké néven fognak tovább működni. A közgyűlés egyuttal azt is elhatározta, hogy az intézet alapitékéja 50.000.000 dinárra emeltessek fel.

TÖZSDE

Beogradi tőzsde. Április 10. (Zárlat.)

Valutat:	Devizák:
Font ...	London ... 350
Fr. Frank ...	Páris ... 734
Dollár ... 7912	Newyork ... 7873
Márka ...	Berlin ... 2659
Lira ...	Bukarest ... 6060
Lei ... 5750	Szaloniki ...
Sokol ...	Prága ... 154
Cseh ...	Sofia ...
Osztr. ...	Bécs ... 1,06
Napoleon ...	Milano ... 422
Leva ...	Genf ... 1580
Drachma ...	Budapest ... 980
Sv. Frank ...	

Zürichi tőzsde. Április 10. (Zárlat.)

Devizák:
London ... 2271
Páris ... 4730
Newyork ... 514
Berlin ... 170
Milano ... 2750
B.pest. ... 60
Amsterdam ...
Bukarest ... 1805
Prága ... 158
Zagreb ... 10
Varsó ... 0850
Bécs ... 7
Hollandia ...

Bécsi tőzsde. Április 10. (Zárlat.)

Valutat:	Devizák:
Font ...	London ... 34050
Fr. Frank ...	Páris ... 7108
Dollár ...	Newyork ... 7675
Márka ...	Berlin ... 2510
Lira ...	Milano ... 4100
Magy. K ...	Budapest ... 920
Lei ...	Bukarest ... 580
Sokol ...	Prága ... 1520
Dinár ...	Zagreb ... 2360
L. marka ...	Varsó ... 2020
Sv. Frank ...	Zürich ... 14920

Budapesti tőzsde. Apr. 10. (Zárlat)

Valutat:	Devizák:
Font ... 3725-3775	London ... 3670
Fr. Frank ... 7675-7725	Páris ... 7630-7700
Dollár ... 818-828	Newyork ... 823-833
Márka ... 278-296	Berlin ... 2720-2820
Lira ... 4350-4400	Milano ... 4375-4425
Lei ... 604-614	Bukarest ...
Sokol ... 1635-1645	Prága ... 16420
Osztr. ... 1000-1100	Bécs ... 1000-1100
Dinár ... 1000-1010	Zagreb ... 2520
Napoleon ... 2130-3160	Róma ...
Rubel ... 470-480	Zürich ...
L. marka ... 21-22	Varsó ...
Sv. Frank ...	Svájc ... 16150-16250

ÉRTÉKPAPIROK: Magyar hitel 188 Osztrák —, Papir 2325 All. m. Vassat 632 Dávassat —, Adria 7900, Szalayó 1290, Kőszén 11550, Salgó —, Gar Danubius 39900, Rma —, Nasvári — Atlantika 2550.

NYILTTÉR.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a legújabb tavaszi

cipő-különlegességek

megérkeztek és nagy választékban kaphatók

Lang Illés és Testvére

Subotica, Városi székház.

Figyelmeztetés.

Mindenki, aki kötött árut akar venni, saját érdekében áll, hogy mielőtt szükségletét beszerzi megtekintse raktáramat kötött kabátok, jumperek, bluzok, ruhák egy hölgyek mint leánygyermek részére a legszebb kivitelben olcsó áron kaphatók. Mindennemű kötött áru mérték szerint is megrendelhető. — Kézimunkához gyapjúfonál kapható.

Beck Jenő

kötöttáru yára Subotica
Pošić-ut., 10. (Gőztűrdő mellett)

2435

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy üzletemet Trumbičeva utcából a Somborski put 2. szám, Nagytemplom mellett, Dr. Kiss ügyvéd házába helyeztem át, ahol továbbra is a n. é. közönség rendelkezésére állok bel- és külföldi szövetekkel. Öltönyöket, felöltőket a legújabb divat szerint a legjutányosabb áron készíték. Szíves pártfogásukat kérem továbbra is. — Tiszteleettel

Návay István

férfiszabó, Somborski put 2.

NOVISADIKÁBELGYÁR

Novisad, Magyar utca 69.

KERES

üzemvezető-mérnököt

vagy felsőipariscolát végzett önálló MŰVEZETŐT.

2215

**„JUTA“ SPOLEČNOST S. R. O., PRAHA
II. MARIÁNSKA 39. POSTFACH 740.**

A köve kezd jutafonó és szövőgyárak központi eladási irodája; Arneu, Elpel, Jaromer, Koeniginhof, Oberhohenelbe, Trautenau, Troppau, Würental-Olmütz.

Jutafonalak, jutaszövetek (csomagoló vászon) jutaszákók, szalmaszákók és minden egyéb juttáru nagyban való eladása.

Jutaszövetek vezérképviseletőség:
LIEBMANN STEIN, ZAGREB
Gjuro Deželija prilaz 27.

Novisadi képviselet és bi ományi raktár:
HAAS OSZKÁR NOVISAD, Žitni trg. 20.

ALMOLNÁR

kerestetik egy 3 1/2 vagonos export gőzmalomba. Alánlatok bizonyítványmássalattal és fizetési igények feltüntetésevel „Almolnár” jellege alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Cipészek,

kéik a cipőfelsőrész alapos mintázását, valamint gyári mintázásokat, nemkülönben a mechanikai cipőjavítás minden ágazatát, továbbá a kalkulációt és könyvvezetést el-sajátítani óhajtják mér-sékelt díjazásért oktatást nyerhetnek. Cim a kiadó-hivatalban o o 2345

Jömederu, szoid, csinos

kisasszonyt keres

Kováts cukrászda
Vel.-Bečekerek. Fő-utca 10
Gyakorlattal bírók
előnyben. 2273

11 | OPTICUS | 11

Legolcsóbb bevásárlási forrás e szakmában!

Tenner B.

Subotica, Aleksandra-u.

11. szám.

Pontos és lelkiismeretes szak kiszolgálás.

Javitások,
precizen,
gyorsan,
olcsón
készülnek.

Tisztelettel értesitem vevőimet, hogy **HERCZL VILMOS** áruim megérkeztek, melyek teljesen elkülönített helyen lesznek elárusítva.

HERCZL VILMOS

fizseruziet zsidótemplommal szemben. Telefon 540

TELEFON 111. SZ.

TELEFON 111. SZ.

Eladó egy jókarban levő 18|24 MOOS-PARIS GYÁRTMÁNYU

AUTÓ

ENGLER JÖZSEF FAKERESKEDŐ
SUBOTICÁN.

Legjobb és legolcsóbb

cipők

husvétra és a tavaszi szezonra kaphatók

Subotica, Városi Székház

Szőlősgazdák figyelmébe!
Szőlőoltáshoz szükséges oltógummi nagyban kaphatók.

VARRÓGÉPEK

KERÉKPÁROK

Kerékpár-varrógép-műhelyekben javítások gyorsan és pontosan eszközöztetnek

STERN ADOLF SUBOTICA, JELASICS-UL. 5.

JÓ ÜZLET!

Jugoszláv származású szerb anyanyelvű kereskedő, kinek Szegeden jó forgalmu fűszer- és csemegeüzlete van, mivel vissza akar költözni Jugoszláviába, üzletét eladni, esetleg cserébe adná valamely jugoszláv területen levő üzletért. Cim

MILADJEV SAVA SOMBOR.

SZERB BANK ZAGREBBAN.

Alaptőke: K 106.000.000. Tartalékok: K 36.279.394

Takarékbetétek: 300.000.000.

Fióküzlet Suboticán (Pašičeva u. 4.)

Elfogad takarékbetéteket, folyósít kölcsönöket, leszámítól váltókat, vesz és elad csekkeket, devizákat, valutákat és lebonyolít mindennemű bankügyletet gyorsan és pontosan.

Husvétii ünnepekre ajánlom Királyhalmi kitudő fehér, siller és vörös (bikavér)

fajboraimat

1420

azonkívül sajtok, halak, liptól turó, fűszer, kávé, rizs és csemege-árak a legolcsóbb áron 1 kg. o-ás liszt 24 K, 1 kg főző liszt 23 K, 1 kg. derce 10 K.

Nojcsok Géza fűszerkeres. Subotica. Telef. 222

Ha husvétii ünnepeit kellemesen akarja tölteni, ugy

2043

HANGSZEREIT

M-A-C-H-N-I-T-Z S.

hangszerésznél szerezzé be, avagy javitassa

Iván Antunovics u. I. Reich palota mellett.

Legjobb és legmodernebb az eredeti

VIKTORIA „MUNDLOS“

VARRÓGÉPEK. Vezérképviselőt Szerbia, Bánát, Bácska és Szerémszegré:

I. K. PANIC

kereskedelmi és ügynöségi vállalata
BEOGRAD, Kajeg. Ljubica broj 9.

SZŐLŐSGAZDÁK

ÉS VISZONTTELADÓK FIGYELMÉBE!

Mayunga raffia prima. — Kévinvirág prima sietial duplán finomított. — Kévinvirág prima „Floristella, — Kékkő, prima 98 99% augsigi, liesingi és brielegg-gyártmányok gyári áron kaphatók.

KLEIN GÉZA

nagykereskedésében Subotica.

2238

Husvétii tojások

nyulacsok stb., valamint torták, kalácsok, desszertek és bonbonok a legjobb kivitelben készülnek

ZIMÁNYI ALBERT cukrásztnál
Subotica, Jelasiceva ul. 8., a na templom előrán.

Egy komplett mozi

mely áll egy benzinmotor, egy elektromotor, egy dinamo, egy villanyzongora és vetítógépből, azonkívül ivlámpa, összes vezetékek, reklámlámpák és filmpadokból. A mozi üzemben van és más vállalkozás miatt AZONNAL ELADÓ. Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál

Černolka & Messinger
Ruma.

Jó megjelenése biztos

ha ruhaszükségletét
Székely és Vujkovic

divatruházában vásárolja, ahol
a legújabb angol öltöny
és felöltő szövetek nagyválasztékban raktáron vannak és gyári áron alul lesznek árusítva.

Házasság

Egy aristokrata család sarja, aki évekig diplomata volt, nőül vette őhajt. Lehetőleg előkelő család lányai irjanak leveleket a „Bács megyei Napló“ kiadójába „Aristokrata“ jellegére. 2339

Órás**furnitúrák**

(kellékek) és szerzőmők, órák és amerikai dabletárak: csak nagyban, Radóffy PICK, Zagreb, Illica 47.

Kereskedők, vendéglősök és hentesek figyelmébe!
Elsőrendű

savanyu paprika, vizesubrika, káposzta

minden mennyiségben kapható a Kémény-féle cést és konzervgyárban.
Paprika 6 literes üvegben 1000-belfi 30 érb 40 Dinár. Kétféle: cédny. Házhoz szállítás.
Telefon 634.

Ponyvák és zsákok Rein Izsó Sombor

Weidinger palota. — Kérjen árajánlatot. — Telefon: Iroda 133. — Telefon: Lakás 100.

Korzó Mozi

Április 10—13-ig hétfőtől-csütörtökig

Feleség és a másik

Amerikai dráma 6 főlvonásban.
Főszereplő: Max Murray.

HUSVÉTI PARFÖMÖK

és egyéb toalettkékek LEGOLCSÓBBAN

Lackner Drogeriában

Subotica a Hotel Nationallal szemben.

**Paličon
a Flatt-villa
eladó**

**Feltételeket közli Szalay Ernő
irodavezető Miladinović közjegyző
irodájában Subotican.**

Meghívó.

P. é. április 10-én d. u. 5 órakor a Favorit Szikvizgyár r. t. Dr. Fischer Jákó ur irodahelyisében rendes közgyűlést tart, melyre a f. részvényesek ezenel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnök, jegyzőkönyvvezető és két hitelesítő kijelölése.
 2. Igazgatóság és felügy. bizotts. jelentése.
 3. Mérleg, nyereség és veszteség kimutatása és felmentvény megadása.
 4. Határozathozatal a felszámolás ügyében.
 5. A felszámolás céljából három felszámoló és három felügyelő biz. tag választása
 6. Esetleg új igazgatóság és felügy. bizottság megválasztása.
 7. Esetleges indítványok.
- Figyelemztetnek a részvényesek, hogy az alapszabályok 11. §-a értelmében csak azok vehetnek rés t a közgyűlésben, akik részvényüket három nappal előbb az elnökségnek letétbe helyezik.
Subotica 1922. április 10.

Az igazgatóság.

1921. évi zárszámadás. Gépök felszerelés. Forgalom 104946. 10494. Egyenleg 94452. Üvegkészlet. Forgalom 85621. 85621. Egyenleg 770590. Berendezés. Forgalom 219780. 21978. Egyenleg 191802. Üzemanyag. Forgalom 334854. 33485. Egyenleg 201369. Kocsik. Forgalom 810 — 81 — Egyenleg 729 — Hitelezők Forgalom 4431627. Egyenleg 443147. Résztvényők 40060. Egyenleg 40000. Tartalékalap 6046060. Egyenleg 6046060. Házbér 5000. Egyenli g 5001. Utleköltség 448454. Egyenleg 448454. Összesen Forgalom 851305 Egyenleg 8131627. 8431627. Mérleg. Vagy n 94452. Vagy on 770590. Vagy on 197802. Vagy on 201369. Vagy on 729. — Teher 4431627. Teher 40000. Vagy on 646030. Vagy on 5000. Vagy on 448454. Összesen Vagy on 8431427. Teher 8431627. Eredmény Veszteség 6046060 Veszteség 5000. Veszteség 4434. Nyereség 6994514. Összesen Veszteség 699414. Nyereség 6994514. Az igazgatóság. Felhívásajutia ott és rendezetl. lájlatot. A felmentvény megadása javasolva. Subotica 1922. H16. A felügyelő bizottság.

Olcsó kiárusítás!

MIG A KÉSZLET TARTI

ESŐKÖPENYEK, SZANDALOK, CÍPŐKBN ÉS MINDEN RAKTÁRON LEVŐ URI ÉS NŐI DIVATCIKKEKBEN

HAUSERNÁL

RUDIĆ - ULICA.

Apróhirdetések

Telefonon nem adunk hirdetések árvevényben felvételüket. Apróhirdetés egy sor 2 K, vastagbélű és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 20 K. Apróhirdetés elvétel: Subotican a kiadóhivatal, Aleksandra-utca, Leibach-ház és Schlager hírlap-áruháza vasúti park mellett. Vidéken valamennyi f. felárutitónk. — Előfizetési díj: havonként 30 din., negyedévre 90 din.

LEVELEZÉS

40 éves kereskedő nőül venne egyszerű, kedves szép leányt, vagy fiatal 28 évnél nem idősebb asszonyt. Kimerítő ajánlatok német nyelven a kiadóba kérek. 3246

Egy kis bástka faluban elő diplomás mérnök vagyok. A magány egyhangúságát egy in ellens uril ny ismerettségével szeretném elviselhetővé tenni. Világlatolt teljesen szabadgondkodó ember vagyok, aki minden társadalmi konvencióktól mentes, hasonló gondolkodásu partnert keresek. Házasság nincs célzárva. Leveleket e lap kiadóhivatalába Archimedes jelgére kérek. 2391

FOGLALKOZÁS

Börkereskedősegéd felvétetik azonnla ra Breuer börkereskedőnél Novivra. 2374

Mozigépész, ki minden szisztem mozigép javításra vállalkozik állást keres Cim Berák Gusztáv, Subotica, V., Sumadijska utca 15. 2416

Malom asztalosok azonnali munkára felvételnek. Krusz malom. 2389

Állásomat változtatni óhajk. M. Keresk. érettségivel, több évi irodai gyakorlattal rendelkezem. — Könyvezetésében gyorsírásban, szerb-német nyelvekben jártas vagyok. Szives megkereséseket e lap kiadóhivatalába, „Kaucióképes” jelgére kérek. 2382

Bačka szesz- és élesztőgyár Subotica, keres mérlegképes k nyelvtől és egy horvát nyelvből jártas irodistát. 2399

Ragasztóleányok felvételnek a papucs és cipőgyárban. Pašičeva utca. 2449

Német nevelőnő keresetjék vidékre egy 10 éves és egy 3 éves fia, g. gyermek mellé. Cim a kiadóban. 243

Gyakornok fizetés elvételnek. Basch és Vigh a kereskedőknél. 243

Írnokot vagy irodakiszásonyot felvez azonnali Malusev Iroda.

Mérlegképes könyvelő, magyar-német levelező felvételnek. Ajánlatokat a kiadóba fizetési igények jelölésével, szerbil tudó előnyben részesül. 2427

VEZET-ELADÁS

Forgalmas fűszerüzlet házzal együtt eladó és azonnal átvehető. Horváth Antil V. krug, Mokran čeva ul. 59.

Veszek tört aranyat és ékszereket mindenkinél me asabban árban. Alkalmi ékszerek előlé. Ékszerekre pénzkölcsönt közvetlek. caitka, a Lombard zálogház volt becsüese, Ivan Antunović ul. 4. Novák-ház, 1520

Ház eladó és azonnal átvehető két szoba lakással nagy telek, közel a beltérhez. Malusev Iroda, 2424

Vennék egy motorhajót (Moorsbot) 20-tól 40 HP 9—15 m hosszú. Ajánlatokat Beograd J. Petrovics Makensija 60, címre kérek. 2429

Lakóház hatodik körben, téglaépít, palatetővel, 28 négyzetgöl területtel, öt lakással 200000 koronáért eladó. Dr. Wilhelm Jenő ügyvéd, Alexandrova-ut. 4.

Házat keresek megvételre b. teren 4—5 szobás azonnali beköltözhető lakással, melléképítményekkel, eszt. és ül. kelthelyiséggel. Irasos válasz. „Beko tozhető” jelgére a kiadóba kérek. 2432

Házak eladók. Paje Dobranovićov utcában 450 ezer koronáért, Trg Vojvoda Puničina utcában 300 ezer koronáért, Trumbićeva ul. 450 ezer korona, Kravajevska ul. 150 ezer kor. 12 és fél kapa szőlő egészében vagy kettő osztva 70 ezer koronáért. — Tudakozódhatni Erdélyi Dávid unal városi kávéházban d. e. 11—12 között. 2408

Eladó 278 ánc föld elsőrendű, 10 lánca szőlő, 100 lánca bevetve búzával, 30 lánca bevetve zabbal, 20 lánca bevetve árpával, közel Versce hez teljes felszeréssel. — Žive Milju V. szec, Obil čeva ulica 8. 2437.

Gyógyszerár és adó. — Elv. forgalom: circa 30000 dinár drog rendelés után. Megkeresések: „Jozsa I. Deiblat”-ra küldendők. 2337

Keresek megvételre jószarban levő, 16 HP, kétlitemű nyersola motort, szalagfűrészgépet, 750/450 mm; gyaloggépet 2400x40 mm; egyenre észre, kelesétre hozzáépített vagy külön. Hő hosszlynkuré apparattsal, erő és láblhajára komplett f. felszerelés-el 1500x290 mm Binder Jakob Senta. 2380

Eladó 430 hold elsőrendű bányai nemesi birtok, elegendő gazda-ági épületekkel, vetéssel, és holt felcs. erelészel, a birtok két részre is osztható. Cim a kiadóhivatalban. Wagner Máttyás föld. Zihhyfalván. 238.

Paličon egy lánca elsőrendű szőlő épületek nélkül, továbbá egy modern 5 szobás villa 10 kapa szőlővel és gyümölcsös elad. Közelebbi adatok és feltételek megkudhatók dr. Kellert Benő ügyvéd irodájában. (I. Sok. Iska ul. 1. 2409

Lifka Mozi

Április 10—13-ig, hétfőtől-csütörtökig

Gunnar Tolnaes egyetlen filmje az idei szezonban
Élet tengerén
Dráma 5 főlvonásban.

Eladó börgarnitúra

éy diván két fotell elsőrendű kivitelben és jökaban megörzive. Cim a kiadóban.

Eladó egy 4 HP, benzín motor, szivógázra alkalmas 30 ezer koronáért. Üzemben megtekinthető. Pfiffer Pál Bajmok. 2357

Kiein Géza fűszer- és gyarmataru nagykerese és Subotica. Telefon 53. Amerikai „Camel” jegyű petroleum ládákban vagy horidokban, amerikai gép, cilind. er, gáz olaj, benzín. Angol és saját gyártmányú la kok, hollandi lenolaj, kence, francia és görög terpentin ol. j. föld és egyéb festek eredeti gyári árban kapható. 2168

Ócska és hulladékélmek, vörös- és sárgarézet, ólmos, horgonyt és alumíniumot legmagsabb árban veszünk. G. dner Testvérek gézszerkegygyár Subotican, Jugovicsa ul. 20. Ugyanott fanonokot minden szakmába magas fizetéssel felveznek. Telefon 134 szám. 1576

Legfinomabb minőségű szivalekvár kapható „Ruska M'ekara” üzletben. V. J. sonova ulica 20 br. 2291

Fő, vegemény és viágma, legelőnyben beszerzhető Balog Lina virágüzletben. 2157

Tyukszemzabzám a leggyökerebben kiért minden borkeményedést tyukszamot. Ara 20 korona. Kapható illes gyogytárban a toposta átellenében.

Veszek libatollakat és pelyheket

nagyobb mennyiségben. Főleg, akik ezzel foglalkoznak küldék be azonnali ajánlataikat. Hajlandó vagyok tolszállitokk l. állandóan dolgozni. Ajánlatok bűldendők
J. Brozović Zagreb, Boškovića-utca br. 18.

Gőzerőre berendezett meszelő- és seprűnyélgyár

Freund fakereskedő, Novi-Orbas.

Ajánl meszelő- és seprűnyeleket a legolcsóbb árban nagyban és kicsinyben.

Veszünk üzemképes 15—20 HP. szivógázmotort

és egy 3—400 kgos tizedes mérleget.
Fränkel szappangyár Senta.